

1988 Boulevard Ave
Detroit, Mich. 48219
USA.

Lietuvos
nacionalinė
Mindaugo
biblioteka

ne priklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR 6 (1185), *** XXIX-METAI *** 1970 - FEVRIER - February - VASARIS - 11 d. *** LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** Postage paid at Lachine, P.Q.

BRANGŪS KANADOS LIETUVIAI

Švenčiame Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 52-ją sukaktį. Tai mūsų džiaugsmo ir kartu liūdesio diena, nes minime ją toli nuo Baltijos krantų, negalėdami iškilmingai iškelti trispalvės Gedimino kalne Vilniuje, negalėdami pagerbti žuvusiųjų už Lietuvos laisvę prie Nežinomo Kareivio kapo Kaune. Negalės savo džiaugsmą ir meilę Lietuvai tą dieną išreikšti anapus geležinės uždangos likęs mūsų tautos kamienas, prispaustas bolševikiško durtuvo. Tačiau 25-ki vergijos metai neišplėšė iš jo atminties gražių laisvės dienų prisiminimų bei sparčiu žingsniu, kitų Europos tautų rikiuotėj, pirmyn žygiavusios nepriklausomos Lietuvos. Ir šiandieną, lietuviai, būdamas aukštesnės kultūros ir civilizacijos už okupantą, savo meilę ir prisirišimą tėvų kraštui įrodo moksle, mene, kūryboj, sporte ir kt. gyvenimo srityse, tuo pačiu, skelbdamas ne tik mums, bet ir visam pasauliui, kad jis dar gyvas, kad jis į laisvės kovos apkasus, stojo su aštresniu ginklu už kardą.

16 Vasario šventės proga, siunčiam pavergtiems broliams ir sesėms nuoširdžius sveikinius, linkėdami jų istorinėje kovoje su okupantu, ištvėrmės ir pasiryžimo, neužmirštant, kad mes išėjimoj, džiaugiamės jų laimėjimais ne tik kaip pergalės ženklą prieš okupantą, bet taip pat kaip nemažų įnašų į būsimos nepriklausomos gyvenimą.

O mes, Kanados lietuviai, gyvendami demokratinėj valstybėj - ar pilnai atliekame savo pareigas mūsų tėvų krašto atžvilgiu? Ar pilnai išsprendžiam tuos uždavinius, kurių nepajėgia įvykdyti pavergtos Lietuvos broliai ir sesės? Pagalvokime - ar kartais 25-ri išėjimoj metai neapnešė mūsų veidų svetimom dulkėm, nepakeitė mūsų rūbų įvairiais pigiais blizgučiais, nepakeitė mūsų nuoširdžių lietuviškų širdžių kietu akmeniu visam tam kas yra sava ir miela?!

Tiesa, esam plačiai išsisklaidę dideliame Kanados krašte, tačiau visus mus jungia tie patys senolių papročiai, ta pati kalba, tas pats lietuviškas kraujas. Džiaugiamės pulsujančiu lietuvišku gyvenimu, gyva Kanados lietuvių organizacine veikla, tačiau kartu liūdime, netekę prityrusių darbininkų lietuviškoj dirvoj.

Bet į pasitraukusiųjų eiles privalo stoti naujos jėgos, nauji darbininkai, nes mūsų darbo laukas yra labai platus, Kanados lietuviškas gyvenimas labai šakuotas,

MIELAS KANADOS JAUNIME,
Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventės proga į Tave kreipiamės ne skambiais žodžiais ar trafariniais šū-

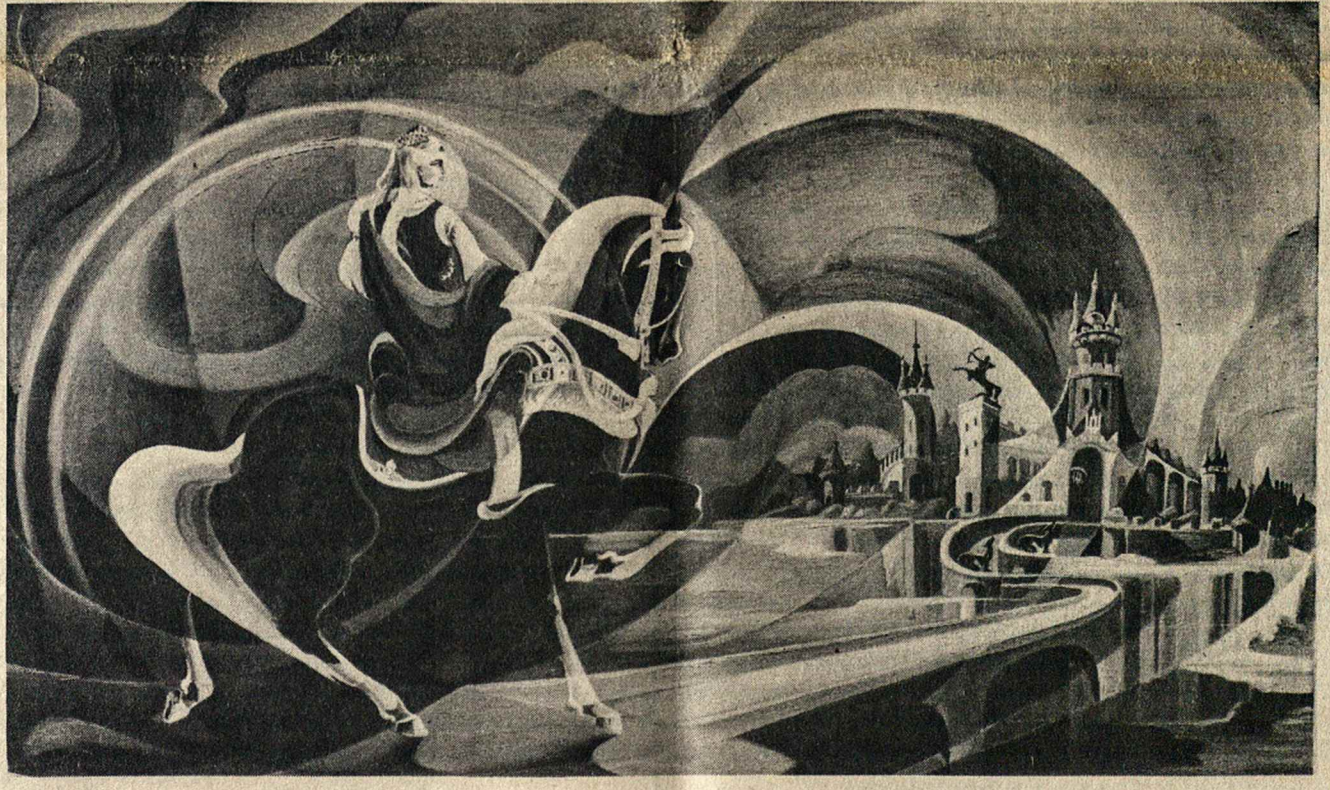
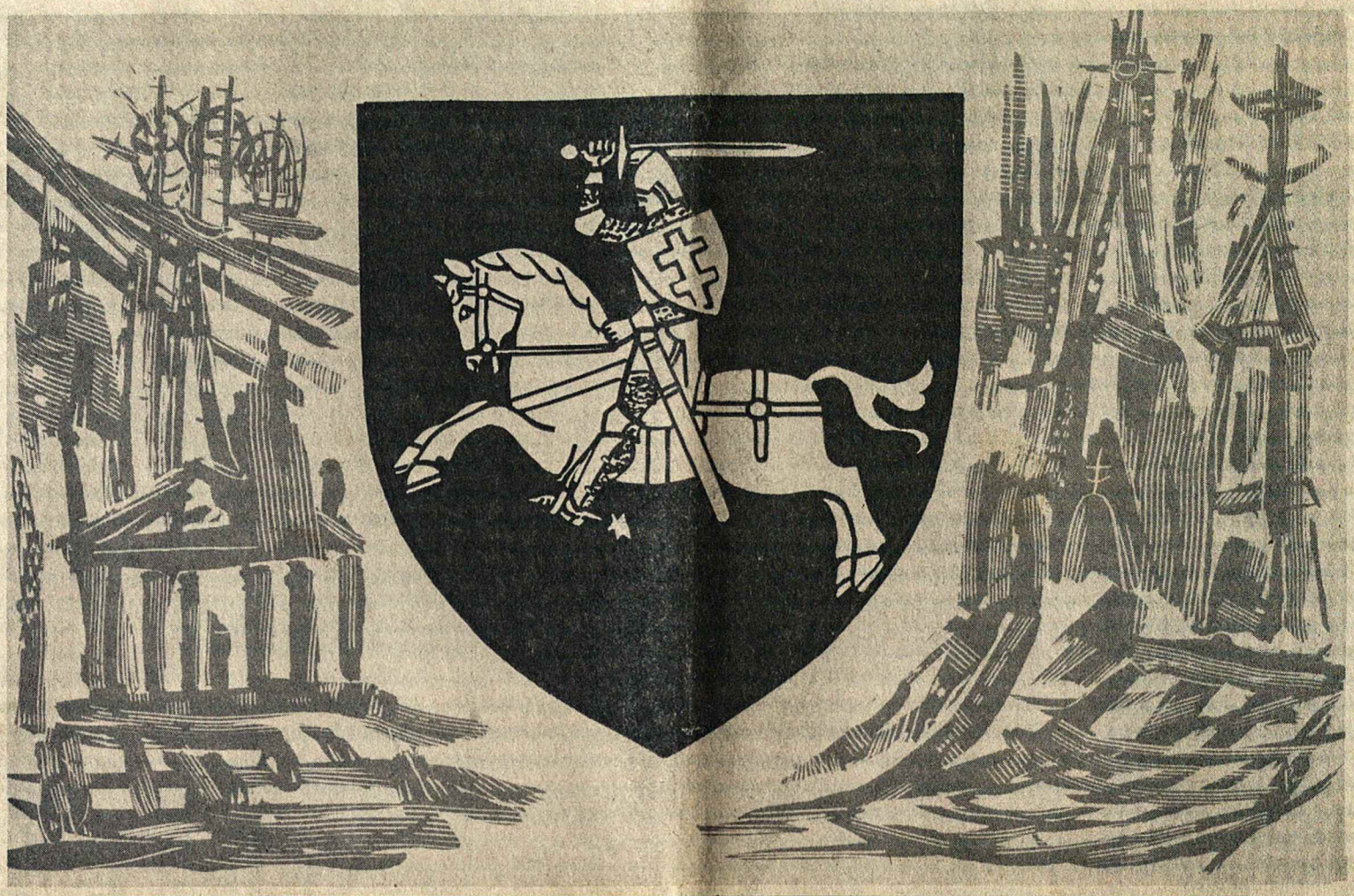
kiams. Ne! Kreipiamės tik paprastu lietuvišku nuoširdumu, prašydami išlaikyti lietuvišką širdis, gyvai veikti lietuviškose organizacijose ir tuo pačiu, stojant į Lietuvos laisvės kovotojų eiles. Tai gražiausi darbai šalia Jūsų tiesioginio uždavinio - mokslo, tai gražiausias Kanados gėlių vainikas, kurį Jūs galite padėti prie paminklo žuvusiems kovoje už Jūsų tėvų krašto laisvę.

Tęsk 1918-20 m. savanorių -kūrėjų kovą iki galutinio laimėjimo tvirtai tikint, kad pasakutinis karys mūsų tėvų krašte bus LIETUVIS!

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo proga, sveikinam visus Kanados lietuvius, linkėdami dar stipriau suglausti lietuviškas gretas kovai už Lietuvos laisvę. 16 Vasario tebūna mūsų demonstracija besąlyginio pasipriešinimo smurtui ir sustiprinimui jėgų tolimesnei kovai už mūsų protėvių žemę.

Vardan tos, Lietuvos, Vienybės težydi!

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba.
Toronto, 1970 m. vasario 16 d.

BIRUTĖ PRIE TRAKŲ

Jurgis Juodis.

KANADA ATSIŠAKĖ VEIDMAINIAUTI

Kanada pagaliau pasakė "ne" tarptautiniams ledo ritulio bei olimpiniams hipokritams.

Ledo ritulio žaidimo išradėjai kanadiečiai prieš karą ir dar kurį laiką pokaryje lengvai laimėdavo pasaulines pirmenybes ten pasiūsdami tik trečiaeilės komandas. Betgi žaidimo lygis jau penkiasdešimtųjų pradžioje smarkiai pakilo Europoje, ypač Čekoslovakijoje ir Švedijoje. Gi rusai įprastu uolumu metėsi į šį šiaurietišką sportą ir ėmė beveik pastoviai laimėti pasaulines meisterystes.

Galop kanadiečių garbė tapo pažeista. Šiaip, bent sporte, tautinės garbės gynimu kanadiečiai paprastai nesirūpina. Bet pastarajame dešimtmetyje nuolatiniai pralaimėjimai jų tautiniame sporte visgi juos taip sujaudino, kad įsikibo net valdžia, pradžioje rėmusi specialiai sudarytą valstybinę komandą, o

dabar tam tikslui įkurtą organizaciją Hockey Canada.

Kanadiečių išsivaidimas tuo didesnis, kad sovietai vadinasi pasauliniais meistrais, kuomet visi pripažįsta, jog kanadiečiai yra pasaulyje geriausi ledo ritulio žaidėjai. Tik tai jie daugumoje atviri profesionalai. Ir čia visa bėda.

Profesionaliai ledo ritulys težaizdijamas Šiaurės Amerikoje. Amatiniams žaidėjams draudžiama dalyvauti pasaulinėse pirmenybėse, o tuo labiau olimpijadose. Tenai rungtyniauja tik tai tariai grynai sportininkai-mėgėjai. Deja, šiais laikais tokių kaip ir nebėra. Ir nebėra būti aukštame sporto lygy, kurio atsieikimas reikalauja nuolatinio treniravimosi. Tikrumoje, dauguma sporto meistrai, nors ir skaitomi "mėgėjais", visgi vienu ar kitu būdu už sportavimą yra apmokami ar tai sportinėmis stipendijomis, valdinėmis ar kitokiomis

tarnybomis tik tai iš vardo, ar atlyginimu "faktiškų" išlaidų. Tokių, kurie galėtų sąžiningai duoti olimpinę priesaiką, sakoma, nėra.

Pasaulinės 1970 metų ledo ritulio pirmenybės buvo pavestos Kanadai. Tuo pačiu tarptautinė sąjunga leido rinktines sustiprinti iki devynių profesionalų, bet tik tai, jei jie šiame sezone nebus žaidę aukščiausioje profesionalų National Hockey lygoje. Tokia lengvata tegalėjo pasinaudoti kanadiečiai, nes jų žaidėjų profesionalinėse komandose čia ir JAV yra net 92%. Tad ši kartą atrodė, jog Kanadai pavyks atsispirti europiečių užmačiom vyruti kanadietišrame sporte. Vasario mėnesį numatytom žaidynėm, padalintom tarp Montrealio ir Winnipeg miestų, imta sparčiai ruoštis. Nuotaika ypač augo, kai net ir leidžiamais profesionalais pilnai nesutvirtinta Kanados valstybinė komanda laimėjo

dauguma susitikimų su gastroliuojančiais sovietais, o su čekoslovakais pasidalinta lygiomis. Gi išpustą sovietų stiprybę susprogdino Montrealio Canadianų jaunių komanda juos įveikdama net 9:2.

Labai galimų nepasisekimų pabūgo švedai ir rusai. Suradę pritarimo kituose, jie būk tai suabejojo dar žaidžiant prieš profesionalus jie nepraras olimpinės nekaltybės, nežiūrint, kad precedentų mėgėjų-profesionalų bendravimui jau būta. Kuomet Kanada jau beveik pasirodė pirmenybėms, sausio pradžioje specialiai sušauktame tarptautinėse ledo ritulio sąjungos posėdyje teisė naudoti profesionalus buvo atšaukta. Tuomet Kanados atstovai atsisakė dalyvauti netik šių metų ar kitose pasaulinėse pirmenybėse, bet ir visuose tarptautiniuose susitikimuose, išskyrus olimpijadą. Taipogi atkrito ir pirmenybių ruošimas Kanadoje. Jos paskubomis bus pravestos Švedijoje.

Kanados pasitraukimui visuotinai pritarė krašto visuomenė. Dalykas pasidarė aktualus ir ne vien tik sportu besidomintiems: dienraščiuose tilpo vedamieji, kelias dienas pirmuose puslapiuose dėti straipsniai, televizijoje nustelbtos kitos naujienos, Kanados sveikatos ministeris pareiškė, kad pirmenybių ruošos išlaidas padengs valdžia. Net ir privatusis biznierių, kurie tikėjosi iš žaidynių pasišienauti, per daug nesiskundė.

Sąmonėjančio krašto savigarba buvo aiškiai paliesta. Visi aštriai pasisakė prieš tarptautinės ledo ritulio sąjungos ir olimpinio komiteto hopokritiškumą, nes jiems, kaip ir visiems kitiems dabar jau aišku, jog tiek sovietų, tiek švedų ar čekoslovakų rinkinių dalyviai esą tiek pat profesionalai kiek Š. Amerikos NHL žaidėjai. Tad kanadiečiams ir rūpėjo, kad dėl pasaulinės meisterystės aiškintųsi geriausi su geriausiais, nežiūrint ar jiems pragyvenimas apmokamas tiesiog už sportavimą, ar tai už tą patį pinigai ateina iš kitur.

Mėgėjų ir profesionalų klausimas tarptautiniuose rungtyniavimuose turės būti anksčiau ar vėliau išspręstas. Dabar tikimasi, kad kanadiečių dramatiškas pasitraukimas tokį sprendimą pagreitins.

Kanada tikisi dalyvauti 1972 m. olimpinuose žiemos žaidimuose su grynai mėgėjiška ekipa ir tuomet reikalauti tokio pat grynumo iš kitų. Yra nuomonių, jog visa tai tik tai išeis olimpijadoms į sveikatą, nes privės prie tarptautinio sporto vadovų hipokrizijos atidengimo. Arba tarptautiniai santykiavimai sporte liks žemesnio lygio, bet mėgėjiški, kaip tai suprato olimpijadų aristokratiški atnaujinčiai, arba bus atviri visiems, pripažįstant, iš tikrųjų, jau esamą padėtį.

ATLIK PAREIGĄ - AUKOK TAUTOS FONDUI!

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

"Second class mail registration number 1952"

LEIDŽIA SPAUDOS B-VĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Vyr. redaktorius dr. Henrikas Nagys.
Administracinis ir techninis redaktorius Pranas Paukštaitis.
TEL. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal 690, -- Quebec -- Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$7.50 Canada \$7.50
JAV ir Pietų Amerika... \$8.00 USA & South America... \$8.00
Visur kitur \$8.50 Other Countries \$8.50
Atskiras numeris \$0.25 Single copy \$0.25

Adresų pakeitimas 25 ct. (siųsti prie prenumeratos arba pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

METAI BE JONO KARDELIO

Vėl grįžta šalta, saulėta laidotuvių diena atmintin. Pasututinoji Jono Kardelio kelionė pro pažįstamas gatves ir karališkojo kalno kapines, žvilgant sniegui ir linguojant apšerkšnėjusioms šakoms mėlyno ir ramaus dangaus fone, tiems, kurie atsisveikinę su juo, šiandien vėl iškyta prieš akis. Vėl prisimenam aukšto, kiek palinkusio prieš žvartų vėją, žmogaus pavidalą, pasibrukusį po pažastim padėvėtą portfelį, žengiantį vienodu žingsniu tai į šeštadieninę mokyklą, tai į susirinkimą, tai į pagerbtuves arba redakciją. Prisimenam Kardelio balsą, nuolat, rytą ir vakarą ir vėlai nakčia, atsiliepiantį tuo pačiu neskubančiu tonu - "Nepriklausoma Lietuva", kai skambindavom kokiais reikalais ir redakciją.

Prisimenam jo niekad nesuserzinusį, mielą, draugišką ir šiltą žodį, kai būdavo diskutuojama, šiaip šnekučiuojama arba ieškoma patarimo. Visur jo buvo pilna, visur jis rado laiko ir noro ateiti, visur jis mokėjo kantriai, kartais valandų valandas, klausyti kitų. Nežiūrint savo žinių, patyrimo, apsiskaitymo bei paprastos žmogiškos ištirties, Kardelis niekad nei vieno nepaniekino, nepasididžiavo, nenutraukė ir nemokino. Tolerancija, taip kaip tasai žodis yra nusakomas visuose pasaulio žodynuose, buvo tikra to žodžio prasme įsikūnijusi jo asmenyje. Ir lietuvis jis buvo šimtaprocentinis. Niekas, joks dalykas šioje žemėje jam nebuvo nei brangesnis, nei reikšmingesnis. Kardelis visai paprastai buvo Lietuvos dalis. Jo gyvenimiškoje filosofijoje pasiaukojimas buvo pats svarbiausias, jeigu ne vienintelis, tikro žmogaus žymuo.

Nekrologuose yra įprasta kartais mirusiojo asmenybę šiek tiek pataurinti, padailinti, pamiršti vieną kitą duobėtą būdo apraišką. Keista, kad nei tada, kalbant prie jo karsto, nei šiandien, praėjus metams

po jo mirties, nei vienam nereikia būti hipokritu. Nereikia jo asmenybės puošti, nes jis visas tas ypatybes kiekvieną kasdienybės valandą įrodė. Kaip tiksliai todėl dar ir šiandien skauda širdį, kai prisimenam tas menko melo maršas, kurias pylė ant jo galvos sovietinės Lietuvos įvairūs partiniai agitatoriai bei skurdūs politiniai rašytojai. O jie gi pažino Kardelį! Jie puikiai žinojo, kad tai, ką jie rašo, yra grynų gryniausias melas! Betgi Kardelio rehabilitacijos net nepageidaujame. Jį pateisins pati Lietuvos žemėlė, lygiai taip, kaip ji negailėtingai nušluos iš savo istorijos puslapių visus melo ir vergystės fabrikantus.

Šaltą ir saulėtą žiemos dieną paliko mus Jonas Kardelis. Praėjo metai. Praeis dar daug metų. O mes būsime liudininkai, kad Kardelis mūsų ištiesų, niekad nepaliko, kad jis gyvena ir gyvens tarp savųjų čia, išėjimoje, ir tarp seserų ir brolių ten, Lietuvoje, tol, kol bent vienas žmogus kalbės senąja ir išdidžia aišių tar-me.

Išėkis ramybėje, Jonai Kardeli, tavo Lietuva ir tavo lietuviai nepamiršo Tavęs!

Henrikas Nagys

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pažiūras ar nuomonę. Laiškai gali būti trumpinami. Anoniminiai pasiskelbimai nebus spausdinami. Red.

"Nepriklausomos Lietuvos"

Gerb. Redaktoriui

Kaip "Nepriklausomos Lietuvos" prenumeratorius ir paliestas asmuo maloniai prašau įdėti į artimiausią laikraščio numerį žemiau dėdamą pasisakymą:

"Nepriklausomos Lietuvos"

š. m. Nr. 3 p. p. Alšėnas yra paskleidęs apie mane keistų samprotavimų ir asmeniškų įžeidimų. Manymas, kad tokio stiliaus asmeniškai ginčai nieko gero neduoda ir tik gailina laiką, šiuo pareiškiu, kad į p. Alšėno rašinius spaudoje neatsakinsiu.

Okai dėl Kanados Liet. Fondo, tai mano nuomonė jau seniai žinoma ir be lotyniškų klausimų: šis fondas yra gimęs Kanados Liet. Bendruomenės rūmuose, tuose rūmuose, mano manymu, jis turėtų ir likti. Šiuo metu šis fondas turi atskirai registruotą statutą, o jo valdomuose organuose bei pelno skirstymo komisijoje nėra Kanados Liet. Bendruomenės Krašto Valdybos atstovų.

Su pagarba,
A. Rinkūnas
1970 m. sausio 30 d.

Gerb. Redaktoriai,

Jei dail. Rūkštelė yra pasisakęs, kad tik realus daiktų vaizdavimas yra menas, - nėra ko dėl to jaudintis, nes tai senos ir mažai ką reiškiančios istorijos; kaip nėra nei didelis išradimas, nei didi tiesa, kai dail. J. Bagdonas viešai pareiškė, kad tik abstraktas esąs tikras ir menas. Tikrumoje ir čia nėra joks išradimas.

Giliau pažvelgę, matome, kad abstraktas yra tas pats dekoratyvusis menas, kuris, gal būt, žmogaus anksčiau buvo pradėtas, nei realistinis. Dabar šitam puošiamajam menui duotas tik naujas pavadinimas ir jis yra labai išskeltas - išstumtas į viešumą, i pirmasias vietas, o ne išras-tas. O jauni ir seni dailininkai pašokėdami šiuo taku lekia, nes tai daug lengviau, kaip į pakalnę, o su vaizduojamuoju menu tenka sunkiai dirbti lyg į kalną kopiant...

Povilainis mėgsta gerėtis kadaise išgalvotu nuosmukiu.

Jei anieks "nuosmukininkams" būtų rūpėjusi kultūra, ar lietuviškosios kūrybos lygio pakėlimas, jie tai galėjo privačiai ar viešai pasisakyti - duoti priesaiką savo tautai, kad jos labai dirbs įtempę visas savo jėgas, nors ir badautų, nors ir būtų niekinami, ir jei nors dalinai būtų tai tęsę - būtų pasielgę garbingai.

Šitokius priešingus išvėdžiojimus girdėdama visuomenė galvoja: koki tai paslap-tis, koks tai biesas yra ap-sėdęs tuos peckelius, kad jie tarpusavyje nesutaria; vieni tą darbą giria, kiti gi peikia, o kuklieji prisipažįsta - nesuprantu...

Apie darbų supratimą kadaise didysis Goethe yra pasakęs: - Jei nori kūrėjo darbą suprasti, tai į kūrėjo kraštą turi nueiti. -

Pritaikius dabarėlai Goethe's posakį reiškia: Tik vienos idėjos draugas draugo darbą supranta, nes jį gerai vertina, Aišku, niekas nenori garbingų priešų. Jei priešas, - tai turi būti niekšas.

Dail. J. Dagys
Toronto, Ont.

PIRMIAUSIA AUKOS LIETUVIAMS

Per praėjusius pora savaičių Toronte viešėjo lietuvių misionierius kunigas iš Pietų Korėjos.

Jis ten atlieka didelį darbą stato bažnyčią, mokyklą ir skleidžia krikščionybę. Tai labai pagirtina.

Tačiau ne visiems parapijiečiams patiko kodėl lietuviai tremtiniai, turintieji daug pareigų paremti okup. Lietuvoje bažnyčių ir kunigus turi aukoti P. Korėjai, kuri yra laisva, USA globoje.

Mano nuomone, daugiau aukoti reikia Lietuvos bažnyčiai, kuri yra naikinama ir pereina į katakombas.

Geriau, kad mūsų klebonai atsiprašytų nuo tokių rinkla-vų.

J. V.

Toronto, Ont.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ /

CENTRO VALDYBA

VASARIO 16-tos MINĖJIMAS

Penkiasdešimt antrą kartą švėsdami Lietuvos Nepriklausomybės šventę, negalime tačiau ja džiaugtis, nes jau trisdešimt metų praėjo, kai mūsų tautai ji vėl buvo atimta. Bet tos dienos mes negalime užmiršti. Ją turime minėti ir kas kart atnaujinti pasiryžimą dar kiekiau dirbti, dar labiau suvienyti savo jėgas ir sparčiau siekti nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo.

JAV LB apygardų ir apylinkių valdybas nuoširdžiai kviečiame, kur tik sąlygos leidžia, ruošti Vasario 16-tos minėjimus, kvieisti į juos sve-tintaučius, priimti rezoliucijas ir iš naujo skelbti visur kur tik galima apie mūsų tėvynei padarytą skriaudą ir reikalauti jos atitaisymo. Ta pačia proga kviečiame pasinaudoti JAV LB informacijos komisijos jums atsiųsta me-džiaga ir rašyti laiškus savo miestų burmistrams bei vals-tijų gubernatoriams, reikalau-jant proklamacijų; siųsti laišk-us savo kongresmanams ir senatoriams, siekti straips-nius patalpinti į amerikiečių spaudą, paruošti programas radijui. Tai vienas iš mūsų Lietuvos laisvinimo šiuo me-tu posityviausių metodų, ir apylinkes prašome jį naudoti.

Vasario 16-tos proga ren-kamų aukų ir kitais lėšų telkimo reikalais JAV LB V-tosios Tarybos III-ji sesija, 1969 metais balandžio 19 - 20 dienomis, yra priėmusi atitin-kamą nutarimą, kurį prideda-me atskiru lapu.

ARTIMESNIEJI CENTRO

VALDYBOS DARBAI

IV-toji DAINŲ ŠVENTĖ

Šventė įvyks 1971 metais,

liepos 4-tos savaitgalio metu, Čikagoje. Dainų šventėje, be suaugusių dainininkų, su ats-kiru repertuaru dalyvaus ir liuanistinių mokyklų chorai. Suaugusių ir vaikų chorams repertuarai jau yra paruošti ir išspausdinti. Apylinkių valdy-bas prašome pasirūpinti, kad jų ribose veikiančios liuanis-tinės mokyklos išgytų šven-tės repertuarą. Jis siuntinė-jamas nemokamai. Pagei-daujamą skaičių repertuaro egzempliorių prašome užsa-kyti šiuo adresu:

Vytautas Gutas
7034 So. Fairfield Ave.,
Chicago, Ill. 60629
Telef. /312/ 776-3697

MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO DARBAI

Mokslo ir Kūrybos Simpo-ziume buvo skaityta daug ver-tingų paskaitų ir pravesta įdo-mių diskusijų įvairiais klau-simais. Kad visas šis žymus kultūrinio gyvenimo įnašas nežūtų, Centro valdyba yra nu-mačiusi simpoziumo darbus išleisti atskiru leidiniu. Šis užmojis pareikalaus nemaža energijos ir lėšų, tačiau, ma-nome, kad tai bus labai ver-tingas paminklas ateičiai.

INFORMACIJOS KOMISIJA

Amerikiečių visuomenę in-formuoti apie lietuvių išėiv-ją, pavergtą tautą ir mūsų pastangas atgauti jai laisvę, o taip pat ieškoti talkos mūsų laisvės bylai laimėti, Centro valdyba pakvietė Leonardą Valiuką ir pavedė jam suor-ganizuoti informacijos komi-siją. Leonardas Valiukas pri-statė Centro valdybai šios su-dėties informacijos komisiją: L. Valiukas - pirmininkas ir kun. A. J. Contons, T. Gečienė, S. Gečys, P. Jasiukonis, kun. J.

C. Jutt, R. Kezys, kun. Pugevi-čius ir V. Volertas - nariai. Pirmasis komisijos uždavinys yra aprūpinti medžiaga anglų kalba LB padalinius Vasario 16-tos minėjimų proga. Taip pat informuoti ir įvairias Amerikos valdžios instituci-jas. Nemažai lėšų pareikalaus ir šis Centro valdybos uždavi-nys, tačiau tai bus padaryta bent gera pradžia užpildyti šią didžiulę spragą mūsų veikloje. Kviečiame LB pada-linius informacija pasinaudo-ti ir teikti visokią paramą Leonardui Valiukui jo darbe.

RINKIMAI

Šiais metais gegužės vidu-ry įvyks JAV LB VI-tosios Tarybos rinkimai. Pagal JAV LB įstatus rinkimus praversti privalo Centro valdyba. Ji jau baigia ruošti ir tuoj paskelbs rinkimų taisykles, sudarys Vyrčiausiąją ir Apygardų rin-kimų komisijas, o apylinkėse komisijas sudaryti bus kvie-čiamos apylinkių valdybos. Rinkimų suorganizavimas ir pravedimas yra vienas iš svarbiausių šių metų Centro valdybos darbų ir taip pat pa-reikalaus nemažai darbo ir lėšų.

GRANDINĖ LĖS IŠVYKOS

GLOBA

Iškilioji mūsų tautinių šokių grupė Grandinėle yra pak-viesta aplankyti Venezuelą, Kolumbiją ir kitas Pietų Ame-rikos valstybes. Centro val-dybai nemažas uždavinys ir išlaidos. Detaliau apie šią iš-vyką painformuosime atskiru bendraraščiu.

JAUNIMO SIMPOZIUMAS

Mokslo ir Kūrybos Simpo-ziumo paskatinta, Centro val-dyba svarsto galimybes suor-ganizuoti panašaus pobūdžio jaunimo simpoziumą. Šiuo metu yra pradedami paren-giamieji darbai, renkamos in-formacijos ir tiriamos jauni-mo bei visuomenės nuotikos. Palankioms sąlygoms susida-rius, Centro valdyba imsis vėl darbo ir ši svarbų uždavinį įvykdyti. Jį atliekant vėl iškils lėšų problema. Būtų gerai, kad šiuo klausimu Centro val-dyba susilauktų ir LB padali-nių patarimų.

PLB JAUNIMO KONGRESAS

IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Tie abu įvykiai yra numaty-ti 1972 metais ir įvyks tuo pa-

Nukelta 16 psl.

AUKOS NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI

(Aukojusiems iki 1969 m. gruodžio 31 d.)

135. Stropus J.	\$ 2.50
136. Rutkauskas M.	\$ 25.00
137. Uiboras L.	\$ 4.00
138. Palionis J.	\$ 3.00
139. Guobis, Mrs. M.	\$ 5.00
140. Ruzgas A.	\$ 5.00
141. Kringsis M. J.	\$ 3.00
142. Stonkus A.	\$ 2.00
143. Vizgirda J.	\$ 2.00
144. Papaurėlis E.	\$ 1.50
145. Martinaitis J.	\$ 2.50
146. Ziukas J.	\$ 4.00
147. Kringsis M.	\$ 2.00
148. Juškaitis K.	\$ 4.00
149. Farzdaitis St.	\$ 2.50
150. Adomėnas J.	\$ 1.50
151. Merkevičius J.	\$ 2.00
152. Stravinskis St.	\$ 4.50
153. Staigaitis A.	\$ 7.50
154. Simijonas A.	\$ 2.50
155. Mockus V.	\$ 3.00
156. Polgrimas P.	\$ 2.00
157. Kanados Lietuvių Fondas	\$ 50.00

158. Babrauskas J. \$ 2.50
159. Pikelis J. \$ 2.50
160. Iškauskas A. \$ 1.00
161. Šarūnas J. \$ 2.50
162. Grevičius J. \$ 6.00
163. Sučikas E. \$ 0.50
164. Šimelaitis Pr. \$ 5.00
Niekad nebus per daug dosnių rankų. Lietuviškas spausdintas žodis ypač tokios geraširdės paramos vertas. Todėl spausdindami šį sąrašą, norime nuoširdžiai padėkoti visiems pasikiems asme-nims ir visoms organizacijoms, kurie mū-sų sąvairtrascio nepamiršo praeit metų. Vėliau aukojusius skelbsime sekančių metų pradžioje. Ačiū.

KRISTUPUI JANKUI mirus, seserims Elzei, Edei ir Urtei
reiškiame nuoširdžią užuojautą

A. A. Tamošaičiai.

Ponią Alę Paškevičienę, mirus jos brangiai motutei
Ottawoje, reiškiamę gilią užuojautą

A. A. Tamošaičiai.

A + A

Mirus mielai S. SUKAITIENEI, jos vyrą Antaną, brolius
ir jų šeimas giliai užjaučiame, ir šio didžio skausmo
valandoje liūdime kartu su jumis

K. J. Jagminai.

A. A. STASEI SUKAITIENEI mirus, jos vyrui Antanui,
ilgamečiam "TALKOS" kredito komiteto nariui
reiškiame gilią užuojautą

HAMILTONO LIETUVIŲ BANKELIO "T A L K A"
VALDYBA, KOMITETAI IR TARNAUTOJAI.

Montrealis buvo padengtas storu sniego sluoksniu, Šaltis laikėsi kietai, kaip kad ir Lietuvoje vasario mėnesį. Ir taip vasario 10-15 dienomis Montrealio lietuviai prisilėgtai išgyveno Jono KARDELIO mirtį ir jo laidotuves. Drauge su jais ši žinia, nors ir ne kaip ypatinga staigmena /Kardelis ilgai sirgo/, ir daugelio kitų kraštų lietuvių buvo sutikta su liūdesiu ir gailėmis.

Ypatingai buvo sukręsta jam amžiną priesaiką davusi mylinčioji žmona Elzbieta Kardelienė, Nepriklausomos Lietuvos leidyklos ir redakcijos bendradarbiai ir jo ideologijos bičiuliai - valstiečiai liaudininkai.

Žymiųjų žurnalistų gretos praretėjo. Didelė spraga atsirado savaitraštyje Nepriklausoma Lietuva, nes nežinia kaip čia bus be Kardelio, kadangi jis buvo didžioji viso savaitraščio dalis. Valstiečiuose - liaudininkuose buvo vienas autoritengiausių narių, taip pat autoritetingas buvo ir žurnalistuose, kurie jį buvo pakėlę į savo garbės narius. Montrealio lietuvių visuomenėje velionis buvo laikomas aukštoje pagarboje ir kaip žmogus ir kaip lietuvis visuomenininkas.

Ir metams praėjus gyvai prisimenu montrealiečių su-ruoštas velioniui ypatingai iškilmingas laidotuves, nuoširdžius ir jautrius su juo atsisveikinimus tiek koplyčioje, tiek ir krematorijume. Vienur ir kitur dalyvavo labai daug žmonių net iš kitų miestų atvykusių, kurių daugelio ašaromis žvilgėjo akys.

Klausimas, kodėl taip? Kas žmones vedė, kuo jis jiems užsitarnavo, ko jie nustojo, kodėl apie jį tiek daug rašė visi lietuvių laikraščiai ir t.t. ir t.t.

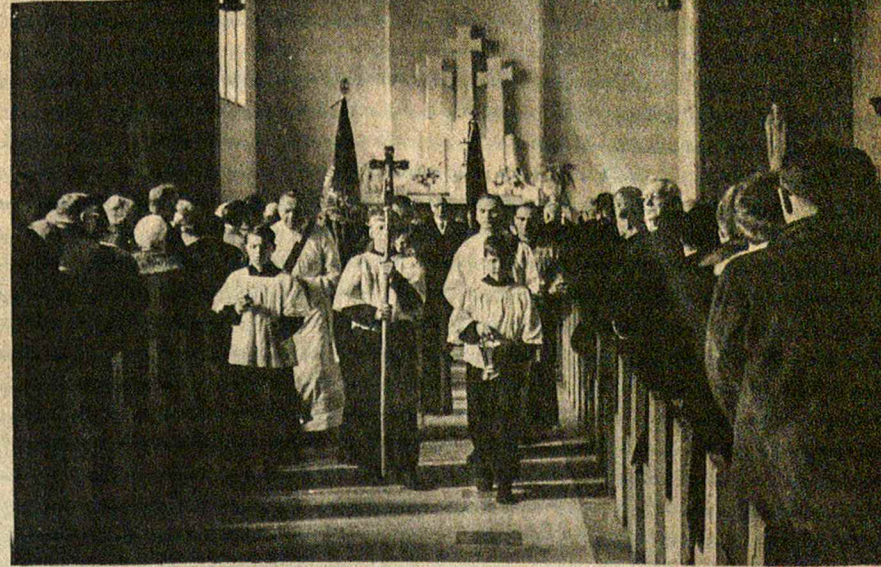
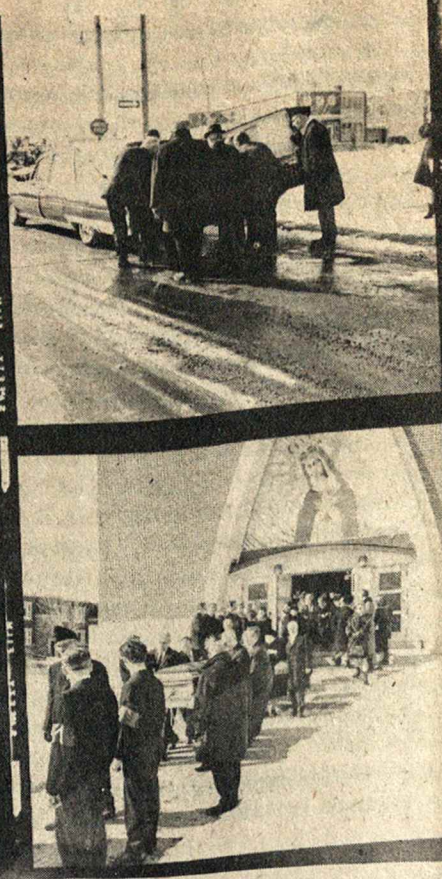
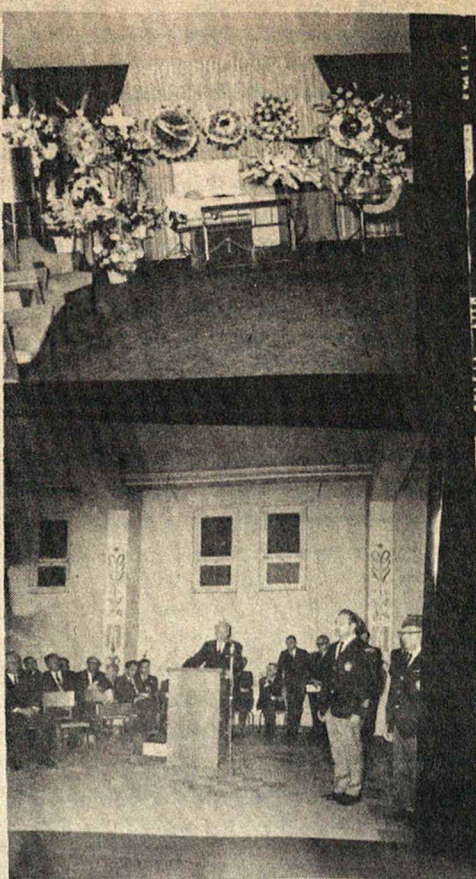
Tai vis klausimai, kuriuos turėtų kas nors atsakyti. Bent dalimi gali atsakyti gerai plunksną valdą tie, kuriems teko išgyventi nepriklausomos Lietuvos gyvenimo išrutulą, to meto periodinės spaudos rūpesčiai ir laimėjimai.

Antras Kardelio, kaip ir daugelio kitų gyvenimo ir veiklos laikotarpis - egzylė. Jis ją pasirinko visai sąmoningai, kad nereikėtų būti priverstam okupantui /rusui-bolševikui/ talkininkauti ir būti jo prieš lietuvių tautos ir Lietuvos nepriklausomybės buvimo propagandos nukreiptus interesus įrankiu, kaip atsitiko su tais žurnalistais, kurie pasiliko Lietuvoje.

Ne be ko, gyvybės savisau-gai, kad netapus okupanto fi-zinio smurto auka, kaip visi tie apie 400 tūkstančių tau-tiečių, kurių kaulais nukloti Lietuvos ir plačiosios Soviet-tijos laukai.

Velionis Kardelis savo po-litinės veiklos ir smailios plunksnos dėka, per 25 metų dirbdamas laisvajame pasaulyje ir laisvoje jos spaudoje - egzylėje, okupantui daug krau-jo sugadino ir tuo pačiu Lie-tuvos laisvinimo kovon dide-lį ir vertingą savo duklę į-nešė.

Juozas Audėnas

Kairėj --- vaizdai iš Jono Kardelio laidotuvių
Viršuj --- Karstas nešamas iš A.V. par. bažnyčios
Dešinėj --- Karstas Krematorijume (kalba J. Audėnas).

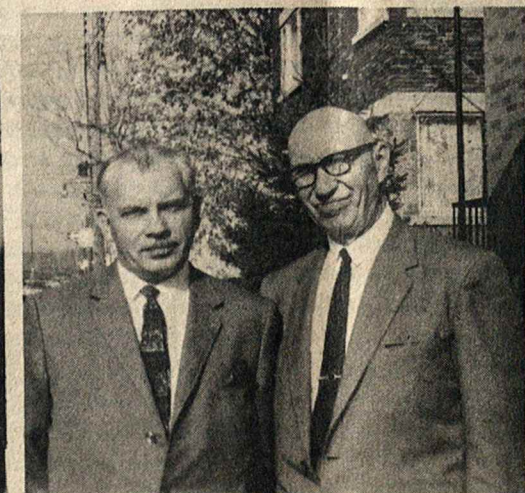
Viršuj --- Spaustuvėje: (iš kairės) K. Prielgauskas, K. Otto, J. Kardelis, buv. ministras Hamilton ir V. Žižys.

Dešinėj --- J. Kardelis su prof. M. Mackevičium vieno suvažiavimo metu.

Kairėj --- Tarybos suvažiavime: (iš kairės) A. Kudzma, J. Kardelis, Montrealio miesto atstovas ir St. Naginionis.

Politinė komisija: V. Péteraitis, dr. J. Zmuidžinas ir Jonas Kardelis

Įteikiama dovana: (iš kairės) K. Smilgevičius, dail. K. G. Ročkus, J. Kardelis ir J. Adomonienė

Dr. V. Ramanauskas is Clevelando su J. Kardeliu prie NL redakcijos

Jis ir linksmas NL pikniko dalyvis

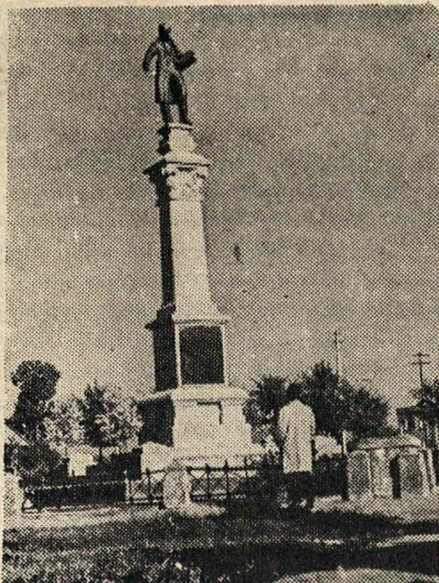
Jis linksmas su dviem lietuviams barzdočiais miškakirdiais prieš 18 metų. Kairėj V. Žemaitaitis o dešinėj A. Jocas.

Prans Alšėnas

TEPAMOKINA MUS SIMANAS DAUKANTAS

Gyvename išimtinis būklės metą: Tėvynė paversta, didelė dalis mūsų tėvynainių išbalškyti po platųjį pasaulį – vieni Rytuose, kiti Vakaruose, dar likę gimtojo žemėj – kenčia žiauriai ir tragišką likimą, nešdami baisų okupanto priespaudos jungą. Tenai, tolimojo Sibiro ištremime begyvendami, (o tokių dar daug esama), taip lygiai ir Tėvų Žemėj bevergdamai mūsų tautiečiai – yra bejėgiai kuo nors pagelbėti patys sau ir pagreitinti pavergtos Tėvynės išvadavimą. Tačiau visiškai skirtingose sąlygose gyvena tie, kurie pasiekė laisvąjį Vakarų pasaulį, kuriems pavyko ištrūkti iš šių laikų žmogaus žvėries – bolševiko nagų. Jie gali laisvai mąstyti ir veikti, gali skelbti pasauliui apie padarytą didžiulę skriaudą jų Tėvų Žemei, gali ir kitokiais – kitokiaisiais būdais darbuotis Tėvynės laisvinimo fronte.

Deja, ar jie taip daro, ar jie gyvena vieningai, ar susiklauso ar veikia bendrai? Gaila, toli gražu, ne! Išėvijęs gyvenime juntamas pakrikimas ir pasimetimas. Pasigendama darnios tarpusavio veiklos. Netokie lietuviai buvo anomet, netokius juos vaizdavo Simanas Daukantas savo istorijoje, pavadintoj: "Darbai Senųjų Lietuvių ir Žemaičių". Pacituosime šiek tiek Daukanto raštų citatų apie senųjų laikų lietuvių, bet dabar prisiminkime nors trumpai –

Simono Daukanto paminklas Papilėje

KAS GI BUVO TAS SIMANAS DAUKANTAS?

Tai, galima sakyti, buvo anų laikų tarytum šviesi žvaigždė kenčiančios caro priespaudą Lietuvos padangėje. Tai nenu – galimos dvasios ir didelio išsilavinimo žmogus.

Jis buvo neturtingo karališko valstiečio sūnus, gimęs 1793 m. Kalvių km., Lenkimų parapijoje, Telšių apskr. Savo gimtinėje kunigo remiamas ir pats begaliniai daug dirbdamas bei vargdamas, jis baigė Vilniaus universitetą ir įsigijo aukštąjį mokslą.

Tais laikais valstiečių vaikams mokslas, ypatingai aukštasis, buvo labai sunkiai prieinamas, o nuo 1827 m. – net tie – siog draudžiamas. Mokslas, įvairios savivaldybės ir valstybinės tarnybos ir visa kita – tebuvo leidžiama tik bajorų vai-

kams. Todėl ir Daukantui reikėjo prisimesti bajorui, kad galėtų baigti aukštąjį mokslą. Deja, nors ir baigęs jį, vienok buvo "iššifruotas" kaip neaukštos kilmės ir niekad negalėjo gauti geresnės tarnybos. Taip ir vargo, tarytum toji vargo pelė.

S. Daukantas begaliniai mylėjo savo gimtąjį kraštą, savąją kalbą ir savo kilmės žmones, jū niekad neišsižadėdamas, nepamiršdamas.

Sakoma, jog vieną kartą Daukantas, išėjęs iš vienos Vilniaus bažnyčios ir išgirdęs žmones – lietuvius besiskundžiančius, jog jie nieko nesupratę, ką kunigas sakęs per lenkišką pamokslą, todėl buvęs taip paveiktas, jog savo širdyje padaręs nesulaužomą pažadą: visą savo gyvenimą dirbti brolių bei seserų ir Tėvynės labui, rašyti ir kurti tik savo gimtąją kalbą.

Kada S. Daukantas mokėsi, Lietuvoj buvo ypatingai pamėgtas istorijos mokslas. Tuomet buvo manoma, kad savo Tėvynės praeities pažinimas ypatingai apšviečia žmogaus protą, išbulina jo sielą, padaro iš jo tvirtą Tėvynės mylėtoją, net pataiso žmogaus būdą, netikusius papročius ir t. t.

S. Daukantas, matyt, irgi taip galvojo. Todėl jis stengėsi gerai pažinti Lietuvos istoriją, kad per ją keltų savo tautiečių dvasią ir šviestų juos.

Taip samprotaudamas, S. Daukantas, dar studijuodamas, parašė dalį Lietuvos istorijos, kurią pavadino "Darbai Senųjų Lietuvių ir Žemaičių".

SENIEJI LIETUVIAI S. DAUKANTO AKIMIS

Senieji lietuviai ir žemaičiai turėjo skaitinį veidą, rainažydras akis, plaukus laikė užpakalyje sušukuotus, kurių skarotos kasos, ir žirgų karčiai, nuo pečių dribo vėjo sklaidomos; aleivieno plačioj kaktoj sklaitas taukšojo, retas žandus teskuto, bet visi želdino plačius ūsus, nuo kurių geriant bei valgant, it nuo pėdų, varvėjo; augmo buvo kresno, visi liemeningi, stambūs, vienu žodžiu, žaliukai; aleivieno širdyje narsybė ir kantrybė, o veide drasybė strakšojo. Veitam, viešiančius ar keliaujančius abydijo, nes toje vietoje ir liko.

O, KOKIA JŲ ISTVERMĖ BUVO!

Kietas suolas, žalia veja, kar-tais pilka žemė – buvo jiems minkšta lova. Jie išturėdavo ilgą-ilgesnį bado metą ir troškimą; iš mažens įpratę lietūs, darganas, speigus bei pūgas, niekiną nelaime ir neišsigastą, viens ant dėšimties metasi, kare su neprieteliu nesiskaitą, velydami patys galą gauti, negu nugalėtais tapti. Liuosybė ir dorybė neišpasakytai mylėjo. Atkakliai aleivienas nedorybės ir vergijos baiksiai neapkentė. Taipogi kiekvienas velyjosi liuosas tyruose po lapine ar tarp žvėrių giriose gyventi, neg aukso namuose vergauti. Pagal jų nuomonę vergauti – buvo ne žmogaus bet pačio velnio darbas. Klausiančiam, ką beveikia kas – yra atblyojama: "Dirba sau, me-džioja sau, gyvena sau"... Rodydami tais žodžiais jį dar liuosą ir linksmą esant...

Jie meilę artimui ne žodžiu, bet darbu rodė, onelaimė jo bei abidą aleivienas ir pats savo širdyje jautė ir nešiojo. Pirmiausias jie būtų dėl jo savo gyvybę, negu savo artimą būtų leidę geležiniais surakinti ar tur-tus jam neteisiam išplėsti. Kar-tais regėdami savo kaimyno pievas nepiautas, javus ant dirvos trėkstančius, o kitus nesėtus, tu jau artimieji kaimynai, pa-sitelkę kelioms dienoms, visus jo darbus nubengia...

JIE NENUTAUSDAVO...

Tėvainę bei gimtuvę savo di-džiai mylėjo ir niekuomet nenu-tauto. Užklydusių lietuvių bei žemaičių svetimuose kraštuose negalėjo tenai priviliuoti nei svetimos linksmybės, nei gro-žybės, nei paausinti rūmai, nei nei turtai, nei saržos, nei urė-dai. Kaipgi visos tos godos lie-tuviui rodėsi niekais, savo na-mus prisiminus. Kaip tojoj pa-tarlėjyra sakoma: "Namai na-maičiai, nors ir smilgaičiai". Jie viską palikę iš tolimesnių kraštų džiaugdamosi namon skubėjo, kame vargdamas ar linksmindamasis, pavalgęs ar alkanas, viešėdamas ar keliau-damas, mintyse klausdavo: "Ka-me mano namai, kame mano brangūs nameliai?"...

Motinos lietuvisė bei žemai-tės, išgirdusios mirus savo sū-nus svetimose šalyse, raudoda-mos sakydavo: "Vaikeli bran-giausias, ko sulaukiau? Svetima žemelė kaulus tavo užkops"... Gailėjosi, gaudžiai verkdamo-jos, ne mirusių sūnų, bet svečio-j žemėj palaidotų...

Ar maža turėtume pasimo-

kyti iš šių Daukanto istorijos citatų ir mes, nūdienos lietu-viai, išklędę ir išblaškyti po platųjį pasaulį?

(Literatūra: Petro Rusecko "Mūsų ižymieji žmonės", Kau-nas, 1934 m., S. Čiurlionienės-Kymantaitės Chrestomatija, Voronežas, 1918 m.).

Pr. ALŠĖNAS

Dail. V. Remeikos -- "ŽVEJYS"

VYTAUTO REMEIKOS DAILĖS PARODA ČIKAGOJE
Montrealiečiai dailininkai nebėra reti svečiai Čiurlionio galerijoje, Čikagoje. Daugiausia, žinoma, dėlei to pasitar-navo nenuilstamai jaunesniųjų dailininkų parodas organizuo-

10.

STEFANIJA RŪKIENĖ

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE TRAUKINIAI RIEDA MIRTIN

Dūkštiškis lenkas visus ramina ir ragina nenu-siminti. Girdi, nuves į turtingą ir gerai tvarkomą kolchozą, ir gerai ir socialiai gyvensime. Jo pastabos visus išjudina iš sustingimo ir abejingumo. Užsimezga bendra kalba, ir sprendžiame, kaip tas kolchozas atrodys. Greičiausia, kaip didelis, gražus ir turtingas dvaras. Tame dvare bus pastatyti kumetynai, kuriuose mes gyvensime. Kiti sako, kad ir kolchozuose žmonės gyvena savo namuose. Tik, žinoma, eina į tą "dvarą" bendrai dirbti, ir nešti gal ir nelengvas lažo dienas. Spėjojame ir ginčijamės. Pagaliau nutariame stebėti pro langelį apylinkes ir dairytis, bene pamatysime mūsų apšnekėtą kolchozą.

Žiūriu pro langelį į prabėgančius svetimo krašto vaizdus. Aš mėgau visur nosį kišti pirmoji. Dabar man rūpėjo ir norėjosi žinoti, kaip tie bolševikiški ūkiai atrodo. Žiūriu atidžiai ir stebiu pralekiančias laukų platumas.

Visai netoli prie geležinkelio būta kaimo. Sodai apiešti ir vaismedžiai išdžiūvę. Kitų tik kelmeliai palikę. Iškiršta ir sukūrenta. Čia pat ir šulyns su svirtimi.

Toliau stovi susmukęs tvartas ir apgriuvisi daržinė. Aišku, kad čia žmonių gyventa. O dabar aplinkui nė gyvos dvasios nematyti. Kur šių sodybų gyventojai ir kodėl jie čia negyvena?

Pro šalį lekia ištisi rusų kaimai. Trobos blogos ir neremontuojamos, stogai pasišiaušę, ir kai kur tik nuo-gių grebėstai bekyso. Daug trobų jau baigia griūti. Niekur nematyti nei tvorų, nei darželių su gėlėmis. Lyginam šias gyvenvietes su Lietuvos ūkininkų sodybomis ir labai nusiviliam.

Kurgi pagaliau yra tas kolchozas? Dar su didesniu dėmesiu stebime apylinkes. Štai ir rusiškas kaimas. Nuošaliau stovi didelis namas. Netoli jo prista-tyta ilga eilė tvartų su ventiliacijos kaminėliais. Greta stovi kitas siauresnis ir žemas pastatas. Tai greičiausia bus daržinė. Pastatai statyti iš senos ir įvairios medžiagos. Sankiu ir kitus pasižiūrėti tos sodybos. Pa-sigindami priėjome bendros išvados, kad dabar jau ma-tome tikrą kolchozą. Toliau važiuojant daugelis panašių gyvenviečių pralėkė pro mūsų akis. Ir didžiausias nusivylimas...

Mūsų važduotėje sukurtas kolchozas buvo gra-žesnis. Atrodo, kad niekas nesirūpina aplinkos ir gy-

venviečių išvaizda. Daržuose kiekiai ir kitos piktžolės bujoja. Tai seni ir ne komunizmo sukurti kaimai, kurie paversti kolchozais. Galbūt, šie kolektyvai aplaistyti buvusių savininkų ašaromis. Komunizmo obalsis: "Kas ne su mumis, tas prieš mus". Tas jau yra liaudies prie-šas, o priešus reikia negailestingai naikinti.

Vėl maža stotelė. Traukinys ne stoja, tik sulė-tina greitį. Ant pylimo stovi būrelis jaunuolių. Jie kažką mums sako, grūmoja kumščiais ir svaiddo akme-nimis. Aišku, jiems pasakyta, kad čia vežami buržu-jai, kapitalistai ir išnaudotojai. Atsirado vėliniui parsidavusi "dūšia", kuri suorganizavo komjaunuolius ir liepė mus akmenimis palydėti. Šį įvykį išbūgnys spau-doje ir pasakys: "Štai kaip liaudis neapkenčia kapita-listų ir siunčia jiems praeikimus".

Iš tų jaunuolių nieko gera negalima laukti. Tai prieauglis NKVD tardymų kameroms, kuriose tardo-miesiems nulupinėjami nagai, išmušami dantys ir iš-narinami sąnariai. Tai prieauglis žudymo požemiams, kuriuose iškankintos aukos palydimos į anapus kulka į pakaušį.

Už ką mus svaiddo akmenimis? Mūsų tarpe nėra nei vagių, nei nusikaltėlių. Nėra turtuolių, dvarininkų ir išnaudotojų.

Ką padarė ir kuo nusikalto komunistams mūsų vagonė įkalinti žmonės? Ant narų sėdi susirietusi Elena Švilkuvienė. Ji yra doro, darbaštas ir teisingo ūkininko dukra. Jos tėvai buvo vargo bitelės. Jie my-lėjo savo gimtąją žemę, savo rankomis ją pureno ir prakaito srovėmis ją laistė. Jie išmokė ir savus vaikus mylėti protėvių žemę ir įskiepijo pareigą darbu ir tiesai.

Kietu darbu sukrovė tėveliai dukrai kraitį, ir gra-žiai margą skryniją drobėmis sukaukti padirbino. Elenutė nesėdėjo rankas sudėjusi: anksti kėlės ir vė-lai gulė. O tų darbelių ir galų nebuvo matyti. Reikėjo ir po gryčiotę pasišvaistyti ir gyvulėlius prižiūrėti, pamaitinti.

Rugiai laukuose jau baltuoja. Kirtėjų dalgiai klo-ja žiemkentiškus, o ji pasilenkusi skuba juos rinkti ir rišti auksinių varpų pėdelius. Koks mielas lietuviui buvo tas rūgų laukas ir kaip brangios tos jų auksinės varpos! Rodos, viską priglautum prie krūtinės ir ap-kabinęs išbučiuotum. Vai, kokia tu miela ir brangi, Lietuvos žemele!

O tu, mėlėnysis lineli! Kiek apie tave dainų su-kurta, kiek daug plonų drobelių iš tavęs išaušta! Ir čia tremiamoji spėjo apsisukti ir melsvųjų linelių lauke pasišvaistyti. Greitai kraitinė skrynja prisipildė bal-tomis drobėmis, diminiais rankšluosčiais ir servetinė-mis staltiesėmis, kurie mirgėjo raštų raštais, kaip margas mūsų dainos genelis.

Daug pas ją buvo piršlių, daug peršamųjų pasi-rodydavo, bet visi buvo ne prie širdies. Kartą ji susi-tiko Petrą Švalkų, kuris jau buvo likimo lemtas. Viena kitam patinka, kartu gyvenimo keliai subėga. Jie sukūrė laimingą šeimą ir gyveno tėvų ūkyje. Tačiau ir jie nusikalto mūsų krašto grobikams ir buvo žiauriai atplėsti nuo savo gimtųjų namų.

Dabar sėdi Elenutė kamputyje ant narų, ir per jos skruostus ritasi tyros ašaros, kaip paliktos tėviš-kėlės laukų rasa. Vyrai enkavedistai išsišaukė iš va-gono ir kažkur nusivedė. Ji dar norėjo jam įduoti pilko Lietuvos mlo sėrmėgą, bet mūsų sargai neleidė. Liko viena, tik su greitomis paruoštu rūbų maišeliu, ir su sielvarto spaudžiama širdimi važiuoja nežinon.

Abiems, nors ir svečiose ir nežinomose šalyse, būtų tikresnės dienos. Dabar ji kenčia dvigubai: už save ir už vyrą. Visos moterys verkia kruvinomis ašaromis ir nesuranda atsakymo, kodėl atskyrė nuo šeimų vy-rus ir ką su jais padarys.

Tokių išdraskytų šeimų mūsų ešelone šimtai, o likusių mažų našlaičių klyksmas sugraudentų ir kie-čiausias širdis.

Mūsų vagonė serga ir nuolat verkia vaikai. Rašti-kienė kaip įmanydama juos ramina. Matyti, kad jie turi temperatūrą, jų veidukai raudoni, jie viduriuoja. Greta sėdinti kaimynė atranda indelį su mėlynių uogiene. Ji pradeda vaikus gydyti ir jiems sako, kad nuo uogryčių bus geriau ir pilvuko neskaudės. Kai mū-sų ekzekutoriai suimant liepė pasiimti šešiom savai-tėm maisto, tai Elena Abaravičienė greitomis pasi-ėmė kelis indelius mėlynių. Dabar tos uogos atstoja vaistus ir mėlynės vaikų viduriavimus tikrai sulaukys.

Bet kurgi ta sovietiška medicinos priežiūra, apie kurią, okupavus mūsų kraštą, taip garsiai buvo šne-kama. Kodėl dabar nepasirodo nė vienas gydytojas ir neaplanko sergančių vaikelių?

Bronė Pakulnienė, sukrėsta iki sielos gelmių, žiūri į vieną tašką, tyli, o ašaros plaukia upeliais. Jos vyrą išsišaukė ir nusivarė. Tai buvo padaryta taip greitai, kad nespėjo jam nei maisto, nei drabužių įduoti. Jų trys vaikučiai liko pas senele.

Vargšė senutė! Ir jai atėjūnai apkartino senatvės dienas. Ji lieja ašaras dėl savo vaikų likimo. Susirūpi-nusi žvelgia ateitin ir ieško būdų, kaip čia išsaugoti ir išauginti likusius našlaičius. Dingo ir jai rami se-natvė ir prasidėjo vargo ir rūpesčių dienos.

O stotyse, pasityčiodami iš žmogaus palakatai šau-kia: "Molodym vesde u nas doroga, starikam vesde u nas pačiot" — "Jauniems visur pas mus atviras kelias, seniems visur pas mus pagarba". Tai tau ir pagarba seneliams. Dabar daug Lietuvoje atsirado tokių sene-lių, kuriems, išvežus tėvus, reikia auginti anūkelius. Daugeliui tėtį ir dėdžių paliko brolių ar seserų vaikai. Buvo ir tokių atsitikimų, kad visai svetimi žmonės paėmė iš tremiamųjų vaikus, nes jie žinojo, kad tokiose tremimo sąlygose vaikai neišliks gyvi.

Naujojoje Vilnioje mačiau, kaip iš vieno vagono, greičiausia, sesuo, pasiėmė kelių mėnesių vaikutį ir nusinešė. Nors sargybinis matė, bet tylėjo. Tai di-džiausia žmonių gyvenime tragedija. Vaikai netenka tėvų, tėvai visam gyvenimui praranda vaikus. Niekada tėvai nesuras tų vaikų, kuriuos jie kelionėje pametė.

Aldona Pumputinė žiūrįnėja vyro lagaminą ir suka galvą, kas yra viduje. Vyras nepriklausomybės laikais buvo nuovados viršininkas. Atleistas iš tarny-bos, jis jautė, kad nebus paliktas ramybėje, nes oku-pantai policiją laikė režimui pavojingais žmonėmis. Žmona pasakoja, kad vyras savo "kraitį" buvo susi-krovęs bent pora mėnesių prieš suėmimą. Kas tame lagamine buvo, tai ir žmona nežinojo. Jos vyrą iššaukė iš vagono ir nieko nedavė pasiimti. Išsoko jis iš va-gono, kaip stovi. Mačiau, dar kažką jis sargybiniams aiškino ir rankomis mosikavo, bet kareiviai jam pa-sakė, kad tuojau sugrįši ir savo daiktus rasi vietoje. Amžiams nuėjo ir negrįžo ir kartu nusinešė lagaminą raktus. Vėliau Aldonai tas paliktas vyro lagaminas padėjo.

Aldona pakalba apie vyrą, bet daugiau susirūpi-nusi savo likimu. Ji nuolat skundžiasi, už ką ją veža. Šneka, kad žmona neturėtų būti atsakinga už vyro

darbus.

Suėmė moteris ir vaikus ir iš namų išvežė kartu su vyrais. Sakytum, kad nenorėta šeimų ardyti, bet šeimas jau išardė Naujojoje Vilnioje. Išardė su di-džiausia apgaule, nes tvirtino, kad vyrai tuojau grįš.

Važiuoja vaikai, kūdikiai ir jau nukarę seneliai. Štai sėdi vagono kampelyje du senukai Bacerskiai. Jų prasikaltimas, kad turėjo aštuoniasdešimt ha ūkį. To-kių senelių mūsų traukinyje yra šimtai, o į rytus vi-sais ešelonais važiuoja tūkstančiai.

Šnekame, ką dabar galvoja didžiosios valstybės, kurios su Baltijos tautomis palaikė diplomatinis san-tykius ir jas buvo pripažinusios. Kodėl dabar mūsų kryžiuojamų tautų niekas neužtaria ir negelbsti nuo azijatų antplūdžio? Ar leis laisvasis pasaulis išnaikinti lietuvių, latvių ir estų tautas? Matyti, kad niekam mūsų likimas nerūpi. Tremtinių skausmas jau pavirto visos tautos skausmu, o tūkstančių lietuvių ašaros su-siliejo į vieną upelį.

Vagonė su mumis važiuoja Gubavėlės Blaževičių šeima. Iš pat pirmųjų okupacijos dienų Zigmas Blaže-vičius pritarė komunizmui ir jiems dirbo. Vyrasioji jo duklė Vanda tuojau įsirašė į komjaunimo organi-zaciją. Blaževičius nebuvo kvailas žmogus, nes matė platesnį pasaulį, buvo išemigravęs Brazilijon ir ter-kelis metus vargo kavos plantacijose. Gal tas jį ir pa-stūmėjo komunizmo glėbį. Buvo mažžemės, ne buožė ir ne išnaudotojas. Bet jis dažnai viešai kartodavo: "Jei jau komunizmas, tai turi būti lietuviškas, o ne rusiškas". Tas jo pasisakymas nepatiko rusams ir buvo išvežimo pagrindas. Rusai toleruoja ir augina tik mas-kolišką komunizmą. Jų tikslas išnaikinti visas ma-žąsias tautas ir jas suliedinti su rusais. Tai sena pan-slavizmo svajonė. Jie nori išnaikinti visus lietuviškai galvojančius ir savo kraštą mylinčius žmones. Dar daugiau. Jų ketinimas užkariauti visą pasaulį, įkurti žemėje komunistinį "rojų" ir visų tautų žmones pa-versti vergais, kad riebiai galėtų maitintis partijos bo-sai ir jų klapičiukai. Tai pasidaro jau kelių aukštų ver-gija ir išnaudojimas. Dažnai giedama: "Kto byl nikiem, tot budet vsem" — "Kas buvo nieks, tas bus viskuo". Ar dar pasauliui neišlikęs komunizmo tikslai?

Okupavus naujus kraštus, pas juos nueina visos visuomenės atmatos. Už pagalbą komunizmui jiems leidžiama plėsti ir grobti svetimą turtą. Suimant ma-ne, nors beveik nieko neturėjau, bet ir tai apiplėšė: pasiėmė vyro žieminį palatą, kuris Sibire man būtų la-bai pravertęs, pasiėmė didelį puodą uogienės, kuris badaujančių būtų buvęs tikras išganymas. Mano jau uždirbtą algą ir tą nusuko — neišmokėjo.

Jaučiamės labai išvarę. Gelia visus kaulus, ir vi-siems skauda galvas. Galvojame visi kartu, galvojame kiekvienas atskirai, bet nieko neišgalvojame. Neran-dam būdų padėti sunkiai sergantiems vaikams. Sene-liai yra kantrūs, ir juos visai pamiršome.

Lenkas visus ramina ir dažnai moka surasti pa-guodos žodį. Jo nuo šeimos neatskyrė, ir jis vienintelis stipresnis vyras mūsų vagonė. Su juo važiuoja žmona, duklė ir sūnus. Gera, kad jo vaikai jau paaugę jau-nuoliai ir neverkia. Bet ir jis neišlaiko sergančių vai-kių dejavimų ir susiėmęs galvą pradeda nuolat kar-toti: "Varvari, varvari!"

Panašūs vaizdai ir kituose vagonuose. Mūsų trau-kinys labai ilgas, ir juo važiuoja daug tūkstančių žmo-nių raudonųjų vergijon.

Bus daugiau.

janti Lietuvų Jūrijos Korporacija "Gintaras", gi konkrečiai kalbant, korporantė Dalia Lukošūnaitė, kuri tu parodę ruošia nuolat rūpinasi. Atrodo, kad Čikagos lietuviai ši "Gintaro" darbą ypatingai gerai vertina, nes, sakysim, ir šios parodos beveik visi tapybos darbai buvo išparduoti pačiom pirmosiomis dienomis. Nesakome, kad populiarumas yra meninės vertės mastas, bet Vyto Remeikos kūriniai ir patyručių, senų vilkų, dailininkų buvo labai teigiamai priimti. Ši kartą dailininkas išstatė 33 tapybos darbus, kurių tematika ir pats apipavidalinimas buvo pažymėtinai turtingi ir įvairūs. Savo nature morte ir kitose kompozicijose Vyta Remeika įrodė dar kartą-nors tokio įrodymo vargu ar bereikia - kad jis yra savistovus ir užtikrintas spalvininkas, gebąs išgauti ir subtiliausius niuansus, o taip pat valdąs kompoziciją ir tematinę variaciją be galo drąsia ranka. Neabejotinai pati charakteringiausia Vyto Remeikos tapybos ypatybė yra dailininko sugebėjimas savo kūriniuose - ir gamtovaizdžiuose, ir figūriniuose kompozicijose, ir pusiau abstraktuose - įlieti daug žmogiškos šilumos, nuotaikos ir, jam vienam charakteringos, nostalgijos, kuri visiems jokiūniam kaip tiktaite suteikia tą papildomą dimensiją, padarantį gerus darbus išskirtiniais ir vienkartiniais.

Henrikas Nagys

ISLEISTOS PLOKŠTELĖS

Aldona Stempuzis, su Stutgarto simfonijos orkestru, vad. D. Lapinskui, dainuoja: (Carmen-Bizet) Habanera, Seguidilla ir Carreau Pique; (Il Trovatore, Don Carlo - Verdi) Stride la vampa ir O don fatale; (Samson et Dalila - Saint Saens) Amour viens aider ir Mon coeur s'ouvre a ta voix (Orfeo - Gluck) Che faro senza Euridice ir (Il barbiere di Siviglia - Rossini) Una voce poco fa. Stereo galima vartoti ir mono.

• **Ainių Dainos ir Les Sept Solitudes**, dainuoja sol. A. Stempuzienė su Stutgarto simfonijos orkestru.

• **Lietuvių Pasakos**, seka Leonas Barauskas, dainuoja sol. Aldona Stempuzienė. Stutgart simfonijos orkestrui muziką parašė ir diriguoja Darius Lapinskas. Plokštelė, kamos 6 dol.

CIGONO ATSITIKIMAS

Kartą čigonas eidams per sodžius randa arkliuką, trinantį tarp vartų liuosą bėriuką. Staiga čigoną paėmė gunda, plukta pagunda, sėst ant bėrio ir dingt sau į šilą. O kad pietų čėsas, tai ant lauko tyła.

Na, ir čigonas sau be strioko, žingt, ant arklioko. O vaikai susiedkos tai matė ir rankomis plojo, kad čigonas be brizgilo joja. Čigonas gi, net žemė rūksta, kai su bėriu dūksta.

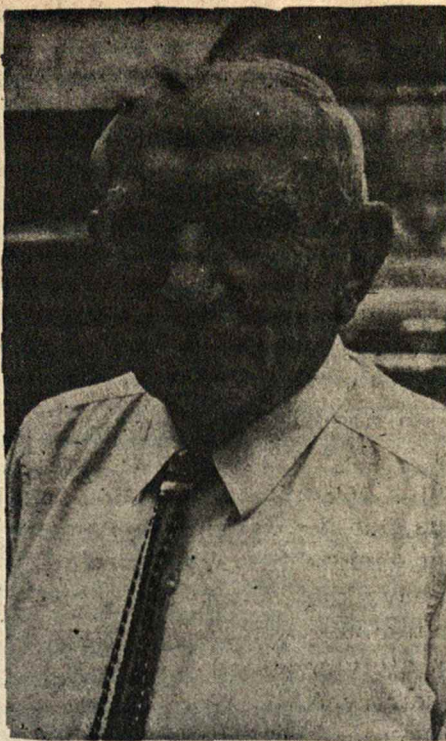
O gaspadorius, pajutęs bėdą, greit su bernais ant eržlių sėdo, na, ir kurį toli davijo ir veda kaip galviją: Uždėjo nabagui ant rankų saitą, ir veda kur gi? - Pas poną vai-tą.

Kursai proto ne margio-juk tiesos jis sargas! Gaspadorius tarė: "Mielas ponuli, štai mes atvedėm vagį-bičiū-lį, kurs joį i miškeli ant mano žirgelio". Čigonas, iš liuosos valios, visai iš ryšių kasos. Ieškodams proto kišenių i drąsos.

Vaitis gi numano-čigonas turi, tai sako: "Na, nestovėk pas duris". Ir čigonas, greit susirietęs i lanką, ein' pasveikint vaitą ir pagal kyšių gadyne spūst vaitui i delną penkinę.

Tada vaitis, vartydams provų knygą, tarė: "Kad sugriebėt tai be-piga, bet geidžiant ji iškūryt, kur svietkus turit?"

"Vaikai susiedkos tai matė"- gaspadorius tarė. -Tarkit sau ar susiedkai bet vaikai čion ne svietkai. Tas arklys ar lauke buvo ar

VINCAS ALKSNINIS

pastogėj? Tarkit kas matė kaip čigonas vogė? O mažu jis tą arkli nuo ko pirkto? Čigonas ant tų žodžių nėva pravirko, ir tarė: "Regit, pons, koks ma-no stovis: Aš toks žmogus, veličiau badu dvėst Negu svetimo gyvulį vest".

"Na, taigi, sakyk kaip buvo? Kokiū būdu tau tas arklys pa-kliuvo? Ilgai čion nēr ko žiopsot kas kaltas reik korot.

Na, taip ponuži, jegamastie, Aš einu kaip pilgrims iš vie-tos i vietą Na, ir štai, ponuži, paukšteli, Stovi žirgas skersai kelio. Tarp vartų stovi ir muses gi-nas, Man keliu reik eitie - dalykas grynas.

Ten draugė manęs geidžia, čion žirgs neleidžia. Einu pro galvą - kanda, einu pro aną galą - spiria. Pamislėjau sau, juk tau čion ne arklių tvartas, o tu, sakau, esi nevertas, kad aš tau galvą lenkčiau, mažu aš per tave peržengtau?

Ir nespėjus man peržengt žirgs mane nešt ėmė

taip, kad man diegliai šonus surėmė, "Na", -sakau, -"juk aš ne vā-gis, be brizgilo - balno leisiu ji atgal nuo ano kalno". Bet štai girdžiu atokiai jau šaukia strokiai: "Laikykit vagi, laikykite latru-ži, Na, tai davijo, mane ponuži, ir ką norėj", tai darė iki čion atvarė".

Vaitis tarė: "Tai, mat, koki jus netikė už menką nieką taip baisiai įpykė. Teisų po Dievo stogu užpuolėt žmogų su blogiu Nēr svietkų - jis nekaltas! Jūsų dalykas - šaltas!"

Gaspadorius iš baimės sušuko, kurio jau pypkė tyliai ant galo rūko, ir tarė: "Ponuli, aš ir bernai tarsim jums viernai Kaip jūsų mylistos ir Dievo bijom Mes patys ji jojant arkliu pa-vijom

Ir mes pons dalyke tame svietkais esam".

"Svietkus reikėjo pastatyti arkli pikietuote O ne užpultie žmogų su jūš' būdu blogu, Todėl tu nedoras gaspadoriau, pasistenk užmokėtie muštinus penkis už tokį pasieligimą ir garbės nuplėšimą. O jūs, bernai, už kelionę netylią,

Po penkias paras tūpt eisit i skylę. Nes kas arkliais tver' tvorą tokią tur' ir korą".

Ką vaitis prisūdiyo - viskas taip ir stojo.

Ši Čigono atsitikimą papa-sakojo Vincas Alksninis, Connecticut, U.S.A., kurį jis atmintinai išmoko iš savo bo-butės brolio Petro Jonavi-čiaus dar 1895 metais Giraitės kaime, Šventagario vals-čiuje.

Jo pavaduotoju buvo ekonominių mokslų daktaras Juozas Leimonas. Jis turėjo tris padėjėjus lietuvius; vartotojų kooperatyvams, gamybos - pieninėms ir kreditui - bankeliams.

Visa Lietuvos valstybės teritorija buvo suskirstyta rajonais ir kiekvienam rajonui buvo paskirtas revizorius. Centre buvo palikti keli vyr. revizoriai, kurie buvo siunčiami istaigai susidariusiems keblumams nagrinėti ir spręsti.

Revizoriai gaudavo apie 400 markių atlyginimo mėnesiui, leidimus vaikščioti draudžiamajam laiku, pirmumo teisę keliauti traukiniais ir autobusu ir nepakeičiamumo tarnyboje statusą (unabkoemlich). Tai buvo labai svarbus dokumentas, turint galvoje nuolatinį jaunų vyrų ir merginų gaudymą fronto ir karo pramonės darbams.

Su įsteigimu Genossenschaftsverband Ostland Trety-sis Reichas, atrodo, siekė dviejų tikslų: sunaikinti Lietuvį, Pienocentrą ir kredito koope-ratyvų sąjungas ir įvesti Vokietijos kooperatinio ūkio struktūros ir kontrolės sistemą Pabaltijo kraštuose.

1943 m. pavasarį i Kauną Lie-tūkio revizuoti atvyko gana dar jaunas ir gabus ekonominių mokslų dr. Mende iš Berlyno. Jis buvo Genossenschaftsver-band Ostland revizijos skyriaus viršininku. Lietuvos filialė pa-

KREIVI VEIDRODŽIAI

A M E N !

nyčia? - ramstė žlungančią rezoliuciją Kulnelis.

- Nė i tą pusę nežūri. - muše pasku-linę kortą ateistams iš rankų Kėkštas ir pasiūlė: - Girdėjau, kaime yra dar žmo-nių, nenusikračiusių religinių prietarų. Gal pavaižuotume su kuklia paskaitėle i kol-ukį ir nukratytume nuo jų tuos prietarus!

Išgirdę tokį neįaukų pasiūlymą, visi nu-tilo. Ir vėl tas Kėkštas, kad jį kur perkū-nai, su savo dvylekiu... Visi lengviau at-sikvėpė, kai atsistojo Kulnelis, bel suim-damas posėdžio vadžias i sauja:

- Draugo Kėkšto pasiūlymą laikau ne-realiu - kaimo specifika neatitinka mūsų įstaigos profilio. Kal dėl rezoliucijos - nematau joje nieko blogo. Manau, kad įstaiga, kurioje 100 procentų įveikti reli-gijiniai prietarai, pastebės ir parodys pavyz-dį kitiems. O mes dirbsime toliau. Da-bar esame ateistai, o įgyvendinę šią rezoliuciją, tapsime kovingais ateistais.

- Amen! - užbaigė posėdį senas be-dievis Angėlius, išgirdęs tokį saliamonišką Kulnelio sprendimą.

Kovodami su dievu, ateistai užmiršo vel-niā. Ir ko tik šis smaiuotsukis nepridaro, kol vietos komitetų pirmininkai miega... Pasinaudodamas rezoliucijos spragomis, skeltanagis iškreitė jos kūrėjams keletą pokštų. Kad Angėliaus vaikus bobutė, pasi-naudojusi ilgu tėvo posėdžiavimu, vakare nutempė i mišparus - būtų dar pusė bė-dos. Nusikeikė Angėlius ir apriomo. Vaikai - pionieriai, įiems religiniai prietarai - kaip vėjarauplės. Paigės - nubyrės. Blo-giausiai baigėsi Kulneliui. Namuose jis rado žmonos raštelį: „Katneli, kada begiržtum, ateik pas Davatkaičius. Labai, labai prašė užteiti. Aš jau tenai“.

Tik sekančią dieną Kulnelienė prisitarė vyrui, kokia proga Davatkaitis nukijojo sta-lus keptomis žąsimis ir apkalbė konjako bonkomis - jo antroji dukrelė šventos va-dens pagalba bažnyčioje įlgio gavo ir pa-mokanti Teresėlės varda. Kadangi už sta-lo sėdėjo ateistas Kulnelis, velnias pasirū-pino, kad apie šventą krikšto sakramentą nebūtų kaibama.

Visa kita vyko pagal rezoliuciją.

Is "SLUOTOS"

KOOPERACIJOS PRIEŽIŪRA LIETUVOJE, (1941 --- 1944 m.)

Kalbant apie kooperatinį ūkį Lietuvoje, tektų trumpai ap-žvelgti Lietuvos ūkį nepriklausomybės metais, sovietizacijos ir vokiečių okupacijos laikais.

1. Ūkinės formos ne-priklausomoje Lietuvoje

Nepriklausomoje Lietuvos ūkis turėjo trejopą, gal geriau sakyti ketveriopą ūkinę formą. Tautos ūkį sudarė privati, koo-peratinė, pusiau viešoji ir vie-šoji forma.

Privati ūkio forma stipriai reiškėsi žemės ūkyje, gamyboje ir prekyboje. Rečiau trans-porte ir kredite. Tų įmonių sa-vininkais buvo individai ir jų šeimininkai. Kooperatinės ūkio formos savininkais buvo koope-ratyvų nariai. Pusiau viešąją formą sudarė privatus ir vals-tybės kapitalas. Gi viešoji ūkinė forma buvo finansuojama, kon-troliuojama ir administruojama valstybės išdo.

Lietuvos gyventojų tarpe, ypač ūkininkų tarpe, labai plačiai buvo išsivysčiusi koopera-tinio ūkio forma. Ji apėmė tris pagrindines žmogaus gyvenimo sritis: vartojimą, gamybą ir kreditą. Kooperatinė forma bu-vo tuo palanki, kad mažu įnašu, bet gana dideliu narių skaičiumi, buvo galima sutelkti reikiamą kapitalą. Narių atsakomybė buvo aprėžta įneštu pajumi.

Pats įmonės tvarkymas ir kon-troliavimas buvo atliekamas narių rinktųjų organų. O tas darbas buvo daugiau garbės - neapmokamas. Todėl dideli įmonės tvarkymo kaštai buvo išjungti toje formoje ir tos for-mos įmonės pajėgė suteikti sa-vo nariams gėrybes žemiausio-mis rinkos kainomis. Koopera-tinė šaka ypatingai tiko tuome-tiniam Lietuvos ūkiui, todėl ji ir buvo kruopščiai ir intensy-viai remiama ir skatinama valstybės išdo.

Įvairiom kasdieninio reika-lingumo prekėm ūkininkus ap-rūpindavo vartotojų kooperatyvai, kitaip dar vadinami, žemės ūkio kooperatyvai. Jie buvo be-veik kiekviename valsčiaus miestely. Jie aprūpindavo ūki-ninkus maistu, apranga, apavu, skystu kūru ir įvairiom kitom gėrybėm. Žemės ūkio padargais ir statybos medžiagom prekia-vo rajoniniai kooperatyvai, arba Lietuvos skyriai. Beto, Lietuvio skyriai ir rajoniniai kooperatyvai per valsčiaus kooperatyvus supirkdavo žemės ūkio gami-nius. Kooperatyvus jungė cen-tras-Lietuvos Žemės ūkio Koo-peratyvų Sąjunga, sutrumpintai vadinama Lietuviu. Šis centras buvo kartu ir žemės ūkio gami-nių eksporto ir vartojamų gė-rybių importo kooperatinė b-vė.

Pieną iš ūkininkų supirkinė-jo vietinės pieninės. Jos per-dirbdavo pieną i sviestą, grieti-nę ir sūrį. Tuo būdu jos buvo gamybinės kooperatinės įmo-nės. Jas tvarkė jų centrinė - "Pienocentras", kurs vertėsi ir pieno gaminių (sviesto ir sūrio) eksportu.

Ūkininkų kredito reikalus tvarkė vietos benkeliai-kredito kooperatyvai. Bankelių centru buvo Kooperacijos bankas Kau-ne.

Nežiūrint to, kad paskiri koo-peratyvai turėjo savo valdo-muosius ir priežiūros organus, juos revizavo kooperatinės, vie-šosios ir valstybinės kontrolės įstaigos. Lietuvis turėjo savo instruktorių-revizorių skyrių. Be jų, kooperatyvus revizavo ir Viešojo Atsiskaitymo įstaigų ir Įmonių Inspekcija ir Valstybės Kontrolės įstaiga.

2. Okupacijų laikai

a) Sovietų okupacija tęsėsi tik truputį virš metų. Ir iš to dar sunku pasakyti kokią galutinę formą įgytų koopera-tyvinės įmonės Lietuvoje. So-vietai nepanaikino jų, taip, kaip panaikino privatų ir viešąjį ūkį. Tačiau Lietuvos kooperatinis ūkis buvo perdirbamas ir pri-taikomas sovietų valstybinio ūkio struktūros ir kontrolės santvarkai.

b) Vokiečių okupacija Vokiečiai žinojo, kad Lietu-

vos žemės ūkis buvo labai ga-jus ir našus. Jie tai vertino ir stengėsi galimai daugiau jį pa-žaboti ir panaudoti vedamo ka-ro reikalams. Todėl užėję Lie-tuvon, atstatė prieškarinę koo-peratinio ūkio sistemą, kuri, ypač ryškiai klestėjo agrikultū-roš sakoje.

Lietuvoj svarbesnės preky-bos ir pramonės įmones eks-ploatuoti ir administruoti perė-mė "Ostland Faser" G. m. b. H. Administruoti įkurtus sovietų laikais kolchozus, sovchozus ir be šeimininkų pasilikusius že-mės ūkius perėmė "Grund-stueck" G. m. b. H. Tuo tarpu nereikšmingoms prekybos ir pramonės įmonėlėms ir ama-tams tvarkyti įsteigt Lietuvos ūkio Rūmars (Wirtschaftskam-mer Litauen). Vyriausio valdy-toju paskyrė vokiečių, o padėjė-jais ir skyrių vedėjais - lietu-vius.

Nepaliko ramybėje ir koope-ratinio ūkio (1942 m. įsteigtė Lie-tuvos Kooperatyvų Sąjungą (Ge-nossenschaftsverband Litauen). Tą patį padarė Latvijoje ir Es-tijoje. Centrinė buvo Rygoje ir vadinosi - Genossenschaftsver-band Ostland. Įsteigtos Koope-ratyvų Sąjungos buvo atsakin-gos ir vietiniams Generalkomi-sarams ir centrui Rygoje.

Lietuvos Kooperatyvų Sąjun-gos įstaiga buvo Kaune. Jos val-dytoju buvo klaipėdietis vokie-tis Teichert. Savo dispozicijoje turėjo dvi vokiečių-sekretores.

Jo pavaduotoju buvo ekonominių mokslų daktaras Juozas Leimonas. Jis turėjo tris padėjėjus lietuvius; vartotojų kooperatyvams, gamybos - pieninėms ir kreditui - bankeliams.

Visa Lietuvos valstybės teri-torija buvo suskirstyta rajonais ir kiekvienam rajonui buvo paskirtas revizorius. Centre buvo palikti keli vyr. revizoriai, kurie buvo siunčiami istaigai susidariusiems keblumams nagrinėti ir spręsti.

Revizoriai gaudavo apie 400 markių atlyginimo mėnesiui, leidimus vaikščioti draudžiamajam laiku, pirmumo teisę keliauti traukiniais ir autobusu ir nepakeičiamumo tarnyboje statu-są (unabkoemlich). Tai buvo la-bai svarbus dokumentas, turint galvoje nuolatinį jaunų vyrų ir merginų gaudymą fronto ir karo pramonės darbams.

Su įsteigimu Genossen-schaftsverband Ostland Trety-sis Reichas, atrodo, siekė dviejų tikslų: sunaikinti Lietuvį, Pienocentrą ir kredito koope-ratyvų sąjungas ir įvesti Vokietijos kooperatinio ūkio struktūros ir kontrolės sistemą Pabaltijo kraštuose.

1943 m. pavasarį i Kauną Lie-tūkio revizuoti atvyko gana dar jaunas ir gabus ekonominių mokslų dr. Mende iš Berlyno. Jis buvo Genossenschaftsver-band Ostland revizijos skyriaus viršininku. Lietuvos filialė pa-

skyrė jam pagalbon vieną lietu-vių vyr. revizorių. Jie keletą sa-vačių analizavo metinius Lie-tūkio balansus, apyvartos žinia-raščius ir pateisinamuosius do-kumentus. Mende vis kalbino Lietuvio vadovybę iškelti kari-niū nuostolių ir abejotinių debi-torių - tas ir užbalansines po-zicijas. Tačiau lietukiečiai vis spyrėsi, aiškindamiesi, kad tos s-tos esančios realios ir, karui pasibaigus, jos savaime išsiri-šiančios.

Jam išvykus i Rygą, atvyko revizorius Metje iš Braunsvei-go, kuris dar ilgą laiką tikrino Lietuvį.

Kooperatyvų S-gos revizoriai vokiečių okupacijos metu turėjo tikrinti ir suminė ir kiekinę kooperatyvų atskaitomybę. Tu-rėjo tikrinti krautuvų ir san-dėlių prekių stovį natūroje, ir derinti jį su atskaitomybe kny-gose. Gi kiekinė atskaitomybė buvo derinama su vietos Tieki-mo ir Paskirstymo įstaigom. Turėjo išvesti abiejų atskaito-mybių skirtumus, analizuoti ba-lansą ir apyvartų žiniaraščių realumą, surašyti aktą ir su vi-sais priedais įteikti savai įs-taigai.

Vokiečių okupacijos laikais, panašiai kaip ir Lietuvos ne-priklausomybės laikais, koope-ratyvus tikrino keturios para-lėlės priežiūros įstaigos: Lie-tūkis, Kooperatyvų Sąjunga, Valstybės Kontrolė ir Įmonių bei Įstaigų Inspekcija. la.

"Grandinėle" į Pietų Ameriką

P. Amerikos lietuviai kviečia "Grandinėle" 1970 m. birželio mėnesį atvykti į Kolumbiją, Venecuelą ir, jeigu ištekliai leis, į kitas P. Amerikos valstybes. "Grandinėle" kvietimą priėmė. Penkiasdešimt šokėjų vyksta parodyti P. Amerikos lietuviams ir ypač jaunajai kartai gražiusios lietuvių šokius, uždegti juos nauju tautinio darbo entuziazmu ir sustiprinti lietuviškos išeivijos saitus.

P. Amerikos lietuvių per televiziją pristatys "Grandinėle" platiems gyventojų sluoksniams, o į koncertų sales kvies augstusius tų valstybių pareigūnus ir lietuvių bičiulius. Spalvingu tautiniu šokių, taip žaismingai, kaip ji viena temoka, "Grandinėle" kalbės tūkstančiams apie Lietuvą, garsins jos vardą, su pažindins svetimą tautą su gintaro krašto tautine kultūra.

"Grandinėle" P. Amerikos Išvykos Vykdomasis Komitetas, Globos Komitetas, JAV LB centro valdyba ir PLB valdyba kreipiasi į visus JAV ir Kanados lietuvius: 1. padėkime mūsų jaunimui šia išvyką įvykdyti, 2. sudėkime išvykai būtinus \$15.000, 3. savo iniciatyva steigime

išvykai remti komitetus. Pinigai turi būti sutelkti iki 1970 m. gegužės 15 d.

Brangūs Šiaurės Amerikos lietuviai, paremkime tuos, kurie patys dirba ir kurie, entuziazmu degdami, skiria savo jėgas lietuviškajam idealui.

Aukos išvykos reikalams prašom siųsti šiuo adresu: "Grandinėle", c/o Mr. V. Staškus, 110 East 226 Street, Cleveland, Ohio 44123, USA.

Išvykos globos komitetą sudaro:

PLB valdybos pirm. St. Barzdukas, PLB jaunimo vicepirmininkė M. Lenkauskienė, JAV LB cv pirm. B. Nainys, JAV LB Ohio apygardos pirm. dr. A. Butkus, JAV LB Klevelando I apyl. pirm. F. Eidimtas, JAV LB Klevelando II apyl. pirm. K. Ziedonis, Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pirm. dr. E. Drukeinis, Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos pirm. dr. S. Matas, Vykdomasis komitetas: R. Kudukis, pirm. A. Sagienė, koordinatorė, V. Staškus, išd., nariai: N. Kersnauskaitė, G. Kudukienė, A. Stempužienė, M. Aukštuolis, K. Gaizutis, J. Garla, V. Mariūnas, K. Narbutaitis, J. Narušas, P. Petraitis, V. Rociūnas, V. Sakas ir J. Stempužis.

"Grandinėle" P. Amerikos Išvykos Vykdomajam Komitetui

"Grandinėle" išvykai į Pietų Ameriką siunčiu

\$..... aukų

Aukotojo vardas ir pavardė

Adresas

zip

Čekius prašom išrašyti "Grandinėle" vardu ir siųsti šiuo adresu:

"Grandinėle",
c/o Mr. V. Staškus,
110 East 226th Street,
Cleveland, Ohio 44123, USA

Kiekvienam aukotojui bus pasiųstas asmeninis pakvitavimas ir padėka. Bendrasis aukotojų sąrašas bus paskelbtas spaudoje.

Atkelta iš 2 psl.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ ...

šiu metu: kongresas bus užbaigtas šokių švente. Nors iniciatyva ir liks PLB valdybos rankose, tačiau didelė naštos dalis /ypač lėšų telki-

mo srityje/ teks Centro valdybai.

Čia suminėti artimesnieji ir tik stambesni Centro valdybos darbai, neįskaitant nei didelės eilės švietimo Tarybos nei Kultūros Fondo užda-

Prof. dr. A. RAMŪNO - Ottawos universiteto pedagoginio mokslo vicedekano nauji veikalai:

DEVELOPMENT OF THE WHOLE MAN THROUGH PHYSICAL EDUCATION ----

Išleido Ottawos universitetas, 435 psl. Įvada parašė Avery Brundage, torpautinio olimpinio komiteto pirmininkas. Prof. J. Maritain pareiškė apie šį darbą: "Tai galutinis klausimo išsprendimas".

IŠ SUTĖMŲ Į AUŠRĄ ----

Jame iškeltos naujos mintys apie žmogų, tautą ir žmoniją kosminiam amžiui prasidedant.

DIALOGUE ENTER ROME ET MOSKOU ----

Ekumeninis žvilgsnis į Rusijos ir Europos santykius preliaty, dabartį ir ateitį. Įvada parašė kardinolas Koenig. Išleido Ottawos Un-tas.

Veikalai gaunami A.V. parap. Kioskoje, 1465 De Sere St., Montreal 205, P. Q.

LITUANUS ŽURNALAS, MINĖDAMAS 15 METŲ SUKAKTĮ, SKELBIA JUBILIEJINĮ VAJŲ — SU YPATINGOM DOVANOM.

Jau penkiolika metų, kai Lituanus, leidžiamas anglų kalba, atlieka laisvųjų lietuvių šauklio pareigas 97 pasaulio šalyse — tiek valstybių jis paštu pasiekia keturis kartus metuo. Penkiolikos metų sukakties proga, viena šveicarų firma, p. Ad. Vaitkevičiui tarpininkaujant, mūsų žurnalui padovanojo didesnę kiekį „Tobler“ šokolado. Visi nauji prenumeratoriai, užsisake LITUANUS iki vasario 16 d., gaus paštą „Tobler“ šokolado dėžutę.

Čekius rašykite LITUANUS vardu, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690.

LITUANUS

KLEVELANDO "GRANDINĖLE"

vinį, jau nusakokkia jų gausa slegia Centro valdybos pečius ir kokius rūpesčius kelia jiems finansuoti reikalingos lėšos. Manome, kad LB apylinkių valdybos, susipažinusios su jais, mus supras ir ištis pagalbą ranką, ypatiną dėmesį kreipiant į lėšas.

SOLIDARUMO ĮNAŠAI

Jų išrinkimas yra ne vien tik svarbus Bendruomenės institucijų išdams sustiprinti, bet ir pademonstruoti lietuviškąjį solidarumą. Solidarumo įnašas yra daugiau nei organizacijos nario mokestis. Jis yra lietuvių su lietuvių tarpusavio ryšys ir lietuvių išlaikymo bei laisvės kovos principų kasmetinis pakartojimas ir ryžto atnaujinimas. Apylinkių valdybas prašome priminti tai savo apylinkių nariams ir paprašyti solidarumo įnašą įmokėti kiekvieną lietuvi.

Kaip solidarumo įnašus rinkti ir kaip už juos atsiskaityti matysite iš pridėdama JAV LB V-tosios Tarybos III-sios sesijos nutarimo.

JAV LB Centro valdyba

JAV LB CENTRO VALDYBOS IR AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS PASITARIMŲ KOMUNIKATAS

1970 metų sausio mėnesio 24 dieną Čikagoje įvykusiame ALTos ir JAV LB centro valdybų pasitarime, dalyvaujant PLB vicepirmininkui dr. H. Brazaičiui ir VLKO vicepirmininkui p. J. Audėnui, buvo išklaudyta dalyvių pasisakymai, pasikeista nuomonėmis ir konstatuota tokių pasitarimų nauda lietuvių tautiškumo išlaikymo pastangoms ir Lietuvos laisvinimo darbui. Pageldauta tokius pasitarimus šaukti ateityje nuomonių skirtnumus lyginti. Svarstytas nuolatinis informavimas tarp ALTos ir JAV LB valdybų. Svarstytas ir finansų telkimo klausimas.

Sutarta kvieisti lietuvių spaudos bendradarbius skelbti teisingą ir visapusišką informaciją.

Ottawa, Ont.

KANADOS SOSTINĖ OTTAWA
Pakartotinai įvykęs metinis apylinkės narių susirinkimas

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

MOKA

5½% už depositus
6% už šėrus (numatoma)
7% už 1 m. term. dep.
7¾% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už mortgicijus
8% už asm. paskolas

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIJUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% ikainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupu dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

AKADEMIJA ANTRAJAM LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTUI PAGERBTI Didelis ir dailus Aleksandro Stulginskio portretas kukliai, bet skoningai papuoštas scenoje, pasitiko svečius atėjusius pagerbti antrąjį Lietuvos valstybės prezidentą. Portretas pieštas p. Šetkaus iš St. Catharines. Minėjimas vyko Priskėlimo salėje sekmadienį, sausio mėn. 25 d. Oras pasitaikė nepaprastai pabiuręs — šlapdriba ir lietus virstas ledumi. Minėjimas suėjo gal kokie du su viršum šimtai.

Laima Švėgždaitė, bendruomenės pirmininkė, pradeda minėjimą. Nepriklausomybės kovų savanoriai ir šauliai įneša vėliavas ir jomis papuošia prezidento portretą. Kun. P. Ažubalis invokacija išryškina A. Stulginskį, kaip lietuvių pasilikusių ištikimu savo tautai ir idealams. Konsulas A. Žmuidzinas suglaustai parodo jo nuopelnus tautai, valstybei ir nurodo, kad A. Stulginskis buvo 34-tuoju teisėtu Lietuvos valstybės valdovu.

Pagrindiniu kalbėtoju yra

Jonas Matulionis asmeniškai gerai pažinojęs prezidentą. A. Stulginskis stojo tautos darbuosna vos tik mokslus baigęs. Buvo Vasario 16 d. Nepriklausomybės Akto signataru, steigiamojo seimo pirmininku ir antruoju Lietuvos valstybės prezidentu. Jo pareigos, būnant valstybės galva, nebuvo lengvos. Kraštas buvo nualintas karo, vokiečių okupacijos, bolševikų ir lenkų puolimų. Jam valdant buvo priimta Lietuvos Konstitucija, pravesta žemės reforma ir sutvarkyti finansai, įvedant stiprią ir pastovią nuosavą valiutą—litą.

Nors jis nepaliko savo kraštonei pirmojo, nei antrojo pasaulinio karo metu, tačiau sovietai jį su žmona išvežė Sibiran jau 1941 m. Dukra nebuvo namuose, nes mokėsi, todėl ir išvengė išvežimo. Ištrėmė mērė jis išvežtuosius, kiek tik galėjo, ir duonos pluta ir guodė moraliai.

Amnestuotas grįžo Lietuvon 1956 m. Gavęs daržininko vietą Viliampolėje-Kaune po poros metų tapo atleistas. Mirė pernai rudenį, sulaukęs 85 metų amžiaus. Iki mirties šelpė

jį dukra gyvenanti Čikagoje, siuntiniais.

J. Matuliono referatas buvo pajavrinamas Baltrušaičio, Bradūno, Brazdžionio, Inčičūros, H. Nagio ir K. Binkio poezija. Eilėraščius deklamavo hamiltonietė aktorė Kuda-bienė, talkon pasikvietusi dar vieną deklamatoją iš Hamiltono.

Tuo būdu A. Stulginskio asmenybė yra keltariopė. Jis yra visuomenininkas, valstybininkas — prezidentas, ūkininkas, Sibiro tremtinys ir tautos kankinys.

Minėjimas tetruko tik valandą. Rimtis, orumas ir pagarbą lydėjo šią valandą, paaukotą tauriam ir kukliam valstybininkui Aleksandrui Stulginskiui.

Vienintelė, Kanados valdžioje re-
aistruota lietuvišką natūralaus gydy-
mo sveikatos klinika. Mediciniškas
ir pooperacinis gydymas. Psicholo-
ginė terapija. Masažai. Elektronika,
raudoni ir ultravioletiniai spinduliai.
Terminė ir garų terapija. Fyziiniai
gydomieji judesiai, — hydro terapija.
Dr. B. Naujalis, R.M. Ps.D., N.P.L.R.N.A.
Natūralaus gydymo specialistas.
460 Roncesvalles Ave,
Toronto, Ont. LE3-8008.

Maskoliūnas, Aleksandras, buvęs policijos tarnyboje.

Rudokas, Jurgis, s. Igno, kil. iš Mankūnų km., Ukmergės apskr. į JAV atvykęs 1945.

Ubaras, Stasys (Stanley), kil. iš II Gudelių, Marijampolės apskr.

kr. Gyvenęs Mahanoy City, Pa. Dar buvo žinomas kaip Hubert. Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd St., New York, N. Y. 10024.

LIETUVIŠKŲ VASARNAMIŲ PROJEKTŲ KONKURSAS

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga skelbia lietuviškų vasarnamių projektų konkursą. Vienas iš konkurso reikalavimų yra suteikimas kiek galima daugiau lietuviškas architektūros bruožų vasarnamio išorei ir vidaus išplanavimui. Skiriama trys pinigines ir trys atžymėjimo premijos. Projektus reikia pristatyti iki 1970 m. balandžio 15 d. Projektų paroda įvyks Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungų suvažiavime Toronte 1970 m. gegužės 30-31 d. d. Konkurse kviečiami dalyvauti visi lietuviniai. Konkurso taisyklės gaunamos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungų skyriuose (PLIAS ir ALIAS).

GREIČIAU... PIGIAU... GERIAU...

IR TIKRAI PADĖSITE SAVO ARTIMESIEMS

UŽSAKYDAMI SIUNTINIŲ PER

BALTIC STORES LTD

(Z. JURAS)

421 HACKNEY ROAD, LONDON, E.2. ENGLAND

Telephone: 01-739 8734

Šį rudenį siūlome 3 dovanų siuntinius sudarytus iš tokių dalykų, kas labiausiai reikalinga ir naudinga Lietuvoje.

RUDENINIS (1) 1969.

3 jardai vilnonės veliūro medžiagos vyriškam arba moteriškam paltui, 3½ jardo puikios kostiuminės angliškos vilnonės medžiagos vyriškam arba moteriškam kostiumui, 2 jardai crimplene medžiagos puikiai suklei, vyriškas arba moteriškas aukštos rūšies megztukas, išsiginiai nailono marškiniai arba bliuskutė, 1 pora vyriškų arba moteriškų kojinių (vilnonių arba nailoninių), 20 geriausių rūšių cigarečių. Kaina \$100.

RUDENINIS (2) 1969.

Nailoninis itališkas vyriškas arba moteriškas lietpalis, 3½ jardo vilnonės angliškos kostiuminės medžiagos, 2½ jardo vilnonės moteriškai suklei medžiagos, 1 gelėta arba ornamentais vilnonė skarelė, 1 vyriškas arba moteriškas megztukas, 1 kaklaraštis arba dėžė šokoladinių saldinių, 2 šilkinės arba nailoninės skarelės. Kaina \$100.

MAISTO SIUNTINYS 1969.

6 sv. geriausių kanadiškų miltų, ½ sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 2 sv. ryžių, ¼ sv. pipirų, ¼ sv. bapkos lapų, ½ sv. geriamo šokolado, 1 dėžutė nescafos, 2 sv. geriausių kiulinių taukų, 1 dėžė šokoladinių saldinių. Kaina \$35.00.

• I kiekvieną rūbų siuntinį galima dėti šiuos labai naudingus ir pageidaujamus dalykus Lietuvoje: Nailoniniai lietpalčiai \$11.00, geriausių rūšių vilnonės skarelės \$5.00, nailoninės kojinės \$2.00, nailoniniai marškiniai \$9.00.

• Taip pat primame užsakymus auto mašinoms, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, baldytuvams ir t.t.

• Musu saskaitos suteikia Jums teisę gauti mokesčių mokėjimo sumažinimą.

• Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,850,000.00

MOKAME UŽ:

Depozitus	5%
Šėrus	6½%
Už vienu metų indėlius	8%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	10%
Nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

1970 m. vasario 21 d. šeštadienį, 4.30 val. po pietų šaukiamas Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvo "Talka" narių - šerinkinų susirinkimas, kuris įvyks Aušros Vartų Parapijos Salėje, 58 Dundurn St. N. Hamilton, Ont., šiai dienotvarkai svarstyti:

1. Narių registracija
2. Susirinkimo atidarymas
3. Praeitų metų protokolo skaitymas
4. Pranešimai:
 - a. Valdybos ir Bankelio Vedėjo
 - b. Kredito Komiteto
 - c. Revizijos Komisijos
5. Dividento nustatymas už šėrus ir pelno paskirstymas
6. Rinkimai į Valdybą (2 narių), Kredito Komitetą (1 nario) ir Revizijos Komisiją (2 narių)
7. Įstatų pakeitimas:
 - A. Sekcija 9 Artikle XII Ontario Credit Union League pakelti metinį nario mokestį nuo \$1.00 iki \$1.50
 - B. Sekcija 4g Artikle VII Leidžiama laikyti pinigus Province of Ontario Savings Office.
8. Auditoriaus Mr. E. P. Nolan patvirtinimas 1970 m.
9. Diskusijos, klausimai ir sumanymai
10. Susirinkimo uždarymas
11. Kavutė.

Nuoširdžiai kviečiame Tamstą dalyvauti Kooperatinio Bankelio metiniame susirinkime pakviečiant kartu ir savo draugus atvykti. Į susirinkimą prašome atsinešti savo nario - bankelio knygtutes.

Priedas: Balansas už 1969 m., Samata 1970 m.
Reiškiamas pagarba, /Pirmininkas/ E. Sudikas
/Sekretorius/ A. V. Repčys

Savo kadenciją užbaigus Hamiltono apyl. Tautos Fondo skyr. valdyba, kuri per tris savo veiklos metus centrui pasiuntė \$4900.00. Stovi iš kairės: V. Kežinaitis, Br. Grajauskas, Ot. Stasiulis; sėdi: A. Matulienė, K. Mileris, pirm., St. Samis ir M. Borusienė. Nuotrauka M. Borusienės.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES PAMINEJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventės minėjimas yra rengiamas ši sekmadienį, vasario mėn. 15 d. Jis pradės 11 val. pamaldomis VA parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias laikys ir pamokslą sakys mons. J. Tadauskas. Po pamaldų bus pagerbti visi žuvę už Lietuvos laisvę.

Iškilinga akademija įvyks ta Scot Park gimnazijos salėje 3 val. p.p. Pagrindiniu kal-

bėtoju bus montrealietis Dr. P. Lukoševičius, o meninę programą dalį išpildys Montrealio Gintaro ansamblis.

Hamiltono ap. valdyba, užbaigdama savo dviejų metų darbo kadenciją, paruošė hamiltoniečiams puikų mūsų nepriklausomybės minėjimą. Deja, didelio ansamblio atsiųstas iš Montrealio, pareikalavo ir didesnių išlaidų, nes vien tik už kelionę teks sumokėti 600 dol., salės nuoma - 125 dol. ir t.t. Bendrai, susidarys apie 800 dol. išlaidų. Be abejo, į minėjimą jokių bilietų nebus. Tačiau, ap. valdyba prašo, kad kiekvienas suaugęs prie įėjimo paaukotų bent 1.50 dol. faktinių išlaidų padengimui. Tai nedidelė suma, nes į šokių vakarą eidami mokame po 2 dol., o į koncertą kartais net ir daugiau.

Ap. valdyba tiki, kad hamiltoniečiai užpildys 700 vietų salę ir tuo pačiu netik pae-monstruos laisvės kovos ryžtą už mūsų gimtąjį kraštą, bet taip pat, už kuklią auką, iš-klausys puikaus Montrealio Gintaro ansamblio koncerto. Minėjimas prasidės punktualiai 3 val.

Organizacijos prašomos pamaldose ir akademijoj dalyvauti su savo vėliavomis.

K.B.

Sudaryta T. Fondo Atstovybės Kanadoje Hamiltono sk. valdyba, kuri pirmame posėdyje pareigomis pasiskirstė taip: pirm. J. Stonkus, vicepirm. A. Patamsis, sekret. A. Volungytė, izd. Ig. Varnas, inform. ir metraščio vedėjas K. Baronas, parengimų vad. A. Garkinas ir A. Kamaitis. Nutarta nuo kovo mėn. 1 d. pradėti vaju.

T. Fondo Ats. Hamiltono Sk.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB

vartojo 16 savalių

pusę metų

vienu metus

Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, suaiško plaukų slinkimą, gražina natūralią plaukų spalvą. MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 ančių banka - \$6.00. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB laboratorijos atstovybės Kanadoje adresu:

JIB Laboratorija, 2498 Dougall Ave, Windsor, 12. Ont.

LILY HOSIERY MFG CO.

NYLON HOSIERY, LINGERIE & MEN'S UNDERWEAR

- Nailoninis trikotažas, moteriška ir vyriška apatinė apranga.
- Savininkai iš Kauno ir laisvai kalba lietuviškai.

J. WISGARDISKY (WISE)

7080 HUTCHISON ST. MONTREAL, QUE.

W. LAPENAT

General Construction Reg'd.

89 Orchard Street LaSalle, Que.

Ivairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina. Tel. 366-6237.

JOE'S BUTCHER & GROCERY

LAURINAITIS JUOZAS

TEL: 524-0209

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.

HIGHLAND AUTO BODY

Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Lietuviams nuolaida.

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išores taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos

LaSalle

AUTOMOBILE INC.

7635, BOUL. LASALLE LASALLE, QUEBEC TEL. 366-7818

- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION
- DODGE

LAURENT DAIGNEAULT

Président

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrenginiai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE LASALLE

366-0330

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

TEL. 525-8771.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS SUKAKTUVES MAŽAMECIAMS IVAIRIOS PROGOS

T. Laurinaitis

A.B.C.

SIUNTINIŲ AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.

Montreal 18, P.Q.

Tel. 614-9098

DĖMESIO!

- ABC siuntinių agentūra praneša lietuviams klientams, kad, nežiūrint bendro muitų pakėlimo, yra tokių prekių už kurias maitas sumažintos.
- Vilnė medžiagai kostiumams, pavyzdžiui, maitas tas pats: \$1.00 už jardą.
- Visai eilei prekių maitas pakeltas tik labai nežymiai.
- ABC taip pat sumažino kainą nusiuv (50%) dideliame kiekiu geros angliskos medžiagos.
- ABC priima automobilių užsakymus ir išrašo piniginius pažymėjimus (Money Certificates), už kuriuos jūsų giminės gali pirkti Lietuvoje įvairiausių prekių dolerinėse krautuvėse.

A.B.C.

SPECIALUS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Iš anksto apmokėtas maitas ir persiuntimas. Gavėjas nieko nemokama.

IT - 605 --- \$31.80

4½ sv. rūkytų lašinių, 2¼ sv. taukų, 4½ sv. ryžių, 4½ sv. cukraus, 4½ sv. kvietinių miltų.

IT --- 607 --- \$34.70

20 sv. kvietinių miltų ir 20 sv. ryžių.

SPECIAL 1 --- \$38.50

10 sv. taukų, 10 sv. kvietinių miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. cukr.

DELICIOUS --- \$45.00

1¼ sv. degtinės kavos, 1 sv. šveicariško šokolado, 2¼ sv. cukraus, 2¼ sv. ryžių, 1¼ sv. sviesto, 1¼ sv. šveicariško sūrio, 1¼ sv. rūkytų lašinių, 1¼ sv. rūkyto kumpio, 2¼ sv. įvairių vaisių, 2¼ sv. marmelado, 2¼ sv. kvietinių miltų, 1¼ sv. puikiausių pyragėlių bei vaflių.

10 SKARELIŲ --- \$46.80

5 vilnonės skarelės, be kutosų, didelių arba mažų gėlių bei turkiškais piešiniais papuoštos, įvairiausių spalvų; taip pat 5 šilkinės skarelės, įvairiausių spalvų.

ITALIŠKI NAILONINIAI LIETPALČIAI

Vyriški ar moteriški visų dydžių nuo mažų iki didelių -- spalvos tamsiai mėlyna, tamsiai žalia ir tamsiai ruda.

1 lietpalčiai \$25.90, 2 lietp. \$39.30

SPECIALUS PASIŪLYMAS --

IMITACINIS KAILINIS PALTAS pasiūlytas iš garsios Borgama medžiagos. Mink spalvos (tamsiai rudas) ir Persian Lamb spalvos (juodas). Be galo pigūs --- tik \$99.00.

Užsakykite dabar.

Užsakykite tik per

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street

New York, N.Y. 10010

Reikalaukite mūsų nemokamo katalogo su dar daugiau dovanų. Taip pat teiraukitės apie naują patvarkymą siuntinių persiuntimui.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią

hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galį sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado ne paprastą gydomąją medžiagą, sugėdantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per ke-lias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniai skausmams įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (B i o - D y n e), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celoms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar B i o - D y n e galima gauti tepalo bei lazdeles formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pili-gal bus grąžinti jei nebusite patenkinti.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS

TREČIADIENĮ PER

CFMB

STOTĮ

BANGA 1410, 11.00 VALANDA VAKARO

1053 Albanel Cr., Duvernay, Mtl. P.Q. TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

601 St. John Road

TEL. 695-3883

POINTE CLAIRE, QUE.

(M. RUTKAUSKO)

- Atliekame prabėgimo ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
- Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
- Tiksliai keliolika minučių iš Montrealio greitkeliu Nr.40 arba Nr.20. Atvažiuoję neapsirikišite!

Lafleur Radio Taxi

Savininkas Alfonsas Viskantas

SKAMBINKITE

is visų vietų LaSallėje.

TEL. 366-8300

SPECIALIOS KAINOS:

- Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuvėms.
- I tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

-- visos 24 valandos.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

TEL: garažo 366-0500 namų - 366-4203

TAISAU IR DAŽAU AUTO-MĄSINAS.

7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q.

SAY. J. DESROCHERS.

(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

TEL. 769-2941

239 FOURTH AVENUE

(at Wellington St.)

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

Windsor

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.

Tel. 768-6679.

Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, antklodes, karpetus, sopkas ir visa kita namų apyvoka.

Windsor yra moderni valykla, turinti 20 metų patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengta moderniausia drabužių apsaugą (storage) ir greitą patarnavimą.

Savininkai: A. Kersys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co.

TEL. 366-3884

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS

547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC.

TEL. 366-6941

BOIS DE CONSTRUCTION

BUILDING MATERIALS

7682 BLVD. CHAMPLAIN

coin 61ème Ave., LaSalle

(VAIRI MEDŽIO STATYBINE MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, izoliacija, Ten - Test,

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

KELEIVIS

536 Broadway,

So. Boston, Mass.

02127 USA.

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Jį vienį giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todel, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybes rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisiųjų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrį. Prenumerata tik \$5.00.

Jau galima gauti --- 1970 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SEJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.

Redaktorius Gražvydas Lazauskas.

Administracijos adresas: Juozas Ubelis

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.

Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

— VASARIO 16-ji Montrealyje minima vasario 15 d. sekmadienį.

Pamaldos—11 val. Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų bažnyčiose.

Iškilmingas aktas—3 val. po pietų Ecole Normale de Musique salėje, 4873 Westmount Ave., Westmount, Que. Salė pasiekama iš Sherbrooke West, važiuojant į šiaurę Claremont gatve.

Programoje: "Nepriklausomos Lietuvos" red. dr. H. Nagio paskaita; Ses. Jurgitos Saulaitytės ir Henriko Nagio poezija; Aušros Vartų parapijos oktetas; moterų ir mišrus choras.

*** **

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

KLB Montrelio Seimelio Prezidiumas.

K.L.B. MONTREALIO SEIMELIO INFORMACIJA

Dar kartą maloniai kviečiami montrealiečiai į Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventės minėjimą, norime paaiškinti, kad Ecole Normale de Musique salė 4873 Westmount Blvd., yra nesunkiai pasiekama ne vien tik taksiais, bet ir autobusais. Važiuojant iš rytų, Atwater stotyje paimti autobusą Nr. 104 ir privažiavus Claremont ir Cote Ste. Antoine sankryžą išlipti ir palipėti vieną kvartalą iki Westmount Blvd. Važiuojant iš pietų, La Salle ir Verdun, ties Laurendeau ir De l'Eglise sankryžos paimti autobusą Nr. 124 - ir pasiekti Westmount Blvd. išlipti. Važiuojant iš šiaurės, irgi galima naudotis autobusu Nr. 124, kuris surandamas Ste. Croix ir Hodge gatvių sankryžoje Ville St. Laurent, ir kuris sustoja ties pačia mokykla Westmount Blvd.

Tad iki pasimatymo Vasario 15-tą 3 val. po pietų. Seimelio prezidiumas

LITAS

Montrelio Lietuvių Kredito Unija

IŠ EINAMŲJŲ SĄSKAITŲ
"LITE"

ČEKIAI VERTŲ

"Litas" ne tik nieko neskaity už Tamstų išrašytus čekius iš einamųjų sąskaitų, bet dar už jas moka 5% palūkanų ir apmokėtus čekius kas mėnesį grąžina paštu.

MOKĖKITE VISAS SAVO

SĄSKAITAS

"LITO" ČEKIAIS.

ISTEIGTA NAUJA KREDITO UNIJŲ LYGA

Sausio mėn. 31 d. Mt. Royal Sheraton Hotel įvyko bendras Quebeco Credit Union League ir Cendel Federation of Credit Unions kredito unių atstovų suvažiavimas. Jo pasėkoje tos abi lygos susijungė į vieną federaciją, kuriai vardas turės būti nustatytas sekančiame suvažiavime. Tačiau jį vadinsis senu Quebec Credit Union League vardu. Taip pat į naująją Lygą įjungta buvusi Quebec Central Credit Union, kuri taps naujos Lygos finansų skyriumi.

Išrinkti nauji Lygos valdomieji organai, nustatyti mokesčiai, revizavimo tvarka ir t.t. Į Revizijos Komisiją išrinktas ir "Lito" pirm. J. Bernotas. Nario mokestis nustatytas \$1.50 nuo pilnateisio nario į metus. Į tą sumą įeina ir revizija bei kiti Lygos pataravimai. Kredito unijos įpareigos laikyti 3% nuo narių santaupų Lygos centrinėje kasoje.

Pernai senajai Lygai "Litas" mokėjo po \$1.50 nario

mokesčio, po 0.25 į Lygos namų fondą ir dar atskirai \$875.00 už reviziją.

"Lito" padėtis liko nepasikeitusi, kadangi nei "Lito" išstojimas iš senosios Lygos, nei jo įsijungimas į Cendel nebuvo patvirtinti.

"Baltijos" piniginių vajuos atsišaukimai ir pasižadėjimų formos bus išsiuntinėti ateinančią savaitę. Visi Montrelio lietuviai kviečiami "Baltiją" paremti.

P. Rudinskas

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lituanistinė mokykla Vasario 16 sukaktį iškilmingai paminės š.m. vasario mėn. 21 d. mokyklos patalpose. Minėjimo pradžia 11 val. ryto. Mokiniai į mokyklą renkasi normalia tvarka 9 val. pamokoms.

Minėjimo programoje be pačių mokinių atliekamų darbų bus pristatomi ir P. L. B. Švietimo Komisijos skelbtojo konkurso laimėtojai. Jie pasakaitys, padeklamuos, dailiojo lietuviško žodžio konkursui paruošus dalykus.

Programa bus tikrai įdomi ne tik patiems tėveliams, kurių dalyvavimas būtinas, bet ir plačiajai Montrelio lietuvių visuomenei. Visi yra nuoširdžiai kviečiami šiame jaunųjų Vasario 16 minėjime dalyvauti. Mokyklos adresas: Ecole St. Jacques, 301 Boul. Maisonneuve. Labai lengvai pasiekama, išlipus Berri-De Montigny Metro stotyje.

AUKOS LITUANISTINEI MOKYKLAI

Montrelio lietuviai dailininkai nuoširdžiai atsiliepė į Tėvų Komiteto prašymą savo darbais paremti mokyklos ruošiamą vajų. Iš viso buvo gauta devyni menų darbai. Va-

jus buvo baigtas loterija, kuri mokyklos kasą padidino 441 dol. Didelė padėka priklauso šiems nuoširdiems žmonėms.

Skelbiame laimingųjų pavardes: Dail. D. Aneliūnaitės - Mrs. Minelga, dail. P. Baltuono - V. Lukoshius, dail. R. Bendžiūtės - E. Fitzpatrick, dail. R. Bukausko - Mrs. Lesage, dail. V. Lapinienės - J. Aniolauskas, dail. V. Remeikos - J. Aniolauskas, dail. O. Šablauskienės - Mrs. G. Manciny, dail. G. Vazalinsko - Mme Roch, dail. A. Zubienės - V. Juodis. Be to, yra gautos aukos iš pavienių asmenų ir organizacijų - Kanados Lietuvių Fondo - 100 dol., Šv. Kazimiero Parapijos - 200 dol. K. L. B. Montrelio Seimelio Prezidiumo - 50 dol., Katalikių Moterų - 25 dol., p. V. Jakonis 5 dol., P. Rimkevičius 10 dol., p. Beleckas 5 dol., Dr. Giriūnienė 5 dol., Dr. Jaugelienė 5 dol., Dr. J. Mališka 10 dol., p. Katilius 10 dol. Visiems nuoširdi padėka. Tikimės, kad ir kitos organizacijos ir pavieniai tautiečiai pasėks jų pavyzdžiu ir parems savo lituanistinę mokyklą.

Tėvų Komitetas

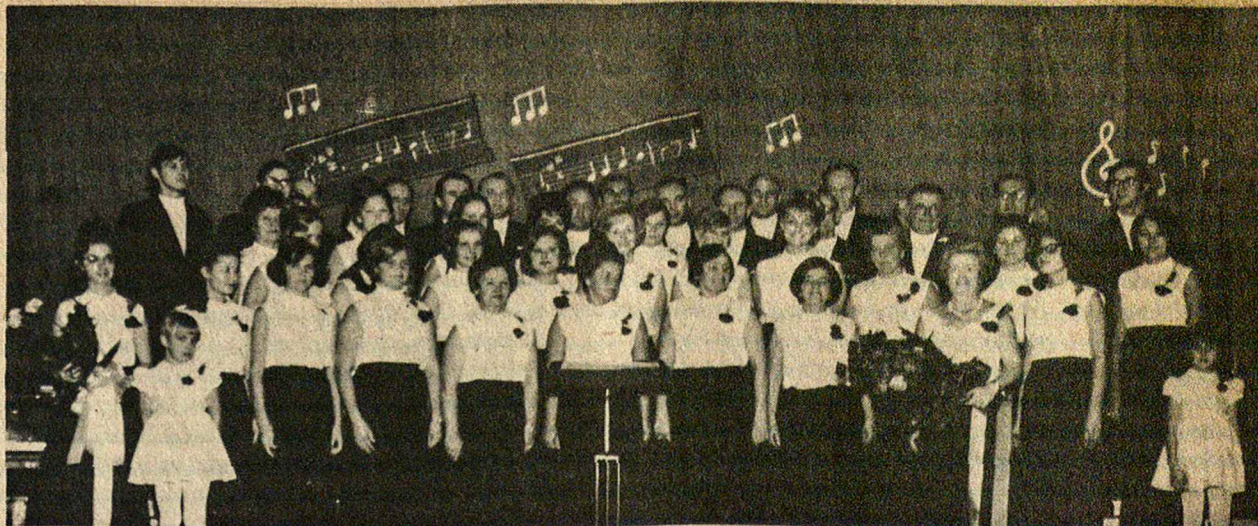
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

• Vasario mėn. 15 d. 11 val. bus iškilmingos pamaldos Vasario 16 d. proga. Visi yra kviečiami skaitlingiausiai dalyvauti.

• Pereitą šeštadienį mūsų bažnyčioje susitokė Nijolė Kazlauskaitė su prancūzų tautybės vyru Fernand Levesque. Vestuvių puota vyko parapijos salėje.

Vasario mėn. 1 d. p. Rimeiku namuose buvo surengta priešvestuvinės vaišės, kurių rengėjos - p. Rimeikienė, p. Rutkauskienė ir p. Alinauskienė.

Dalyvavo virš 50 ponių, kurios Nijolei įteikė daug gražių

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS

Soliste Janina Šalnienė iš Chicago's pirmą kartą koncertuos Montrealyje. Koncertą rengia N. Pr. M. Seserų remėjai š.m. kovo mėn. 7 d. Aušros Vartų parapijos salėje.

ir vertingų dovanų.

• Kovo mėn. 7 d. Kazimierinių vakarienių metu, trumpa, bet įdomią programą išpildys mūsų parapijos jaunuoliai: Ingrida Petrauskaitė, R. Skučas ir J. Girdauskas. Jie gros gitara, akordeonu ir piano.

• Parapijų rekolekcijos prasideda kovo mėn. 16 d. ir baigiasi kovo 21 d. Jas ves prof. kun. Stasys Yla.

• Katerina Ambrasienė, jau kuris laikas kaip su sveikata negaluoja.

SUVALKIETIS

NL SPAUDOS BALIJUS praėjo labai sėkmingai, ypač daug dalyvavo jaunimo. Dar būtų buvęs sėkmingesnis, jei nebūtų buvęs Nijolės Kazlauskaitės vestuvės, kurios vyko Šv. Kazimiero parapijos salėje ir kurių dalyviai, kaip ir Kazlauskų šeima, buvo nuolatiniai NL spaudos baltųjų lankytojai. Plačiau sekančiam nr.

LIETUVOS VALST. Op. sol. Elzbieta Kardelienė išleido plokštelę, kurioje įdainuota daug dainų ir arijų. Ji bus neužmiršamas prisiminimas mūsų solistės gausių koncertų Montrealyje ir visoje šiaurės Amerikoje. Plokštelėje yra taip pat retas "Traviatos" operos duetas su Kipru Petrausku, dainuotas dar Lietuvoje, mūsų operos žydėjimo laikais. Plokštelę galima įsigyti pas p. E. Kardelienę, 683 Beatty Ave., Verdun, P. Q. Canada ir Aušros Vartų Parapijos kioske. Kaina \$6.00.

ATITAIŠYMAS:

NL 52 nr. 7 psl. - "Ištvermingasis Briedis" rašinyje, 4 skiltyje 8 eilutėje iš viršaus turėtų būti: iš galvos, tai ne tau ir nei kitam Lietuvos miško briedžiui, pasiekti Betliejų. Palik čia su mumis, su savo giminačiais ir draugais. . . ir t.t.

• Mirė J. Bandzius, turi būti Jasutienės brolis. NL.

• Susižiedavo P. ir M. Girdžiū vaikai: Antanas su Lorraine LaJois ir Milda su Morris Smith. Abudu yra buvę NL uolūs talkininkai - lankstytojai.

• Paunksniai J. ir E. pakviesti buvo į vestuves Elenos-Dalios Grybaitės Brankstoun, Australijoje. Prieš kelis metus Emilija Paunksnienė buvo nuvykusi Australijon ir ten besisvečiuodama įsigijo daug gerų pažįstamų ir kai kuriems (J. Grybams, V. Geniams, J. Griškaičiams, J. Basciams ir P. Zarembams) užpnumeravo ir buvo siuntinėjamas NL savaitraštis.

• A. Mockus Kaledų ir N. Metu svenčių proga buvo išvykęs į Angliją.

PRANEŠIMAS

Ruošto L. K. Mindaugo Šaulių Kuopos Vakarų - Vaidinimo "Pramžių Vainikas" 1970 m. sausio mėn. 24 d. Aušros Vartų P-jos salėje, iš įvykusios loterijos, yra likę neatsimtytų fantų, pagal sekančius bilietėlių Nr. Nr. 09423, 09399, 09302, 09810, 09505, 09897, 09250, 09713, 09929, 09313, 09381, 09248, 09893, 09930, 09265, 09601, 09368, 09810, 09325, 09238, 09051, 09236, 09066, 09970, 09308, 09976, 09348, 09126, 09295, 09122, 09894, 09301, 09234, 09809, 09817, 09266, 09107, 09925.

Fantus prašome atsiimti iki š.m. vasario mėn. 15 d. skambinant, Tel. Nr. 767-4530.

IŠNUOMUOJAMAS

komercinis 5 - kių atskirų kambarių butas, tinkamas profesionalui - medicinos daktaro ar kitokio verslo įstaigai. Šios patalpos yra komercinėje gatvėje, kurios tučtuojau galima užimti.

Skambinti 728-0343.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemount Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Lite" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario

PROVINCIOSE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

ADRESAS: 1465 De Seve Street
Montreal 205, Que.
TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

EINAMASIS S-tas 5.0%
ŠĖRUS (numatyta) 6.0%
TAUPOMASIS S-tas 6.5%
TERM. IND. 1 metams 7.25%
TERM. IND. 2 " 7.75%
TERM. IND. 3 " 8.00%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 šerų sumos.

DUODĄ PASKOLAS:

ASMENINES iš 9%
ČEKIŲ KREDITO iš 9%
NEKILN. TURTO iš 9%
Išskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000.
JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis - nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienį. Vakarais - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Diena - penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakarais - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
Sėkmadieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA 727-3120

6695 - 35th Avenue, Montreal, 409.

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B. 727-3120.
Arvydas RUDZEVIČIUS, A.I.B. 271-5758.

KOMERCINIO, PRIVATAUS TURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMAS

Keating FORD Sales Limited

4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.
USED CARS
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager
Keating Ford Lietuvos atstovas
769-8831.
Tel: namų 366-2548

